

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-útkára.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	---	---

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás a nagyváradi országos gazdagylésen való részvételre.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a Biharvármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve Nagyváradon 1906. évi szeptember hó 18-án és 19-én

országos gazdagylést

rendez, melyen való részvételre a rendező-bizottság a gazdaközönséget felhívja.

Az Országos Gazdagylésen résztvevők 3 K. tagdíjat fizetnek, mely összeg legkésőbb szeptember hó 10-ig a gazdagylés rendező-bizottsága irodájánál (Biharvármegyei Gazdasági Egyesület pénztára) lefizetendő, miről az illetők tagsági igazoló jegyet kapnak.

Kiszagdnak részére a tagdíj 2 korona.

A gazdagylésen résztvevő tagok tanácskozási és szavazati joggal bírnak s igényt tarthatnak a gazdagylési tagok részére kieszközölendő vasúti utazási kedvezményekre, az összes gazdagylési kiadványokat a tagsági díj fejében ingyen kapják, végül a gazdagylési tagsági igazoló jegy két napra a Biharvármegyei Gazdasági Egyesület által rendezendő mezőgazdasági kiállításra belépőjegyül szolgál.

Pályázati felhívás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az általa kezelt földmivesséskolai alapítványhelyekre pályázatot hirdet:

1. A nagyváradi gazdakör alapítványa; évi ösztöndíj 240. korona. Pályázhat ezen alapítványra első sorban nagyváradi, illetve somogy-megyei illetőségű egyén.

2. A Bakó János-féle alapítványra, évi ösztöndíj 240 korona. Ezen alapítványra pályázhat első sorban borsodmegyei illetőségű egyén.

3. Batthyány gróf-féle alapítványra, évi ösztöndíj 240 korona; pályázhat ezen alapítványra első sorban vas megyei illetőségű egyén.

További feltételek mindhárom alapítványnál, hogy a kérvényező magyar honpolgár fia legyen, ki 16-ik életévét betöltötte, ami keresztlevelel igazolandó, továbbá iskolai bizonyítvánnyal igazolandó, hogy a pályázó jól tud írni és olvasni.

Pályázhat ezenkívül magyarországi földmivesséskolába már felvett tanuló is, ha ezt az illető földmivesséskola igazgatója által bizonyítja.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kezelésében lévő „Gubitz-Schöberl”-féle alapítvány kamatait 400 (négy száz) koronára kiegészítve a „Budapesti Kertészeti Tanintézet”-nél ösztöndíjjal tüzte ki.

Akik ezen alapítványok elnyerésére pályáznak, azok kérvényeiket a szükséges bizonyítványokkal és mellékletekkel felszerelve az OMGE. igazgató-ságához f. évi augusztus hó 30-ig gyújtás be.

Rubinek Gyula,
h. igazgató.

Nyílt pályázatok.

Az OMGE. irodalmi és tanügyi szakosztálya nyílt pályázatot hirdet egy „Gyakorlati méhérszet” és egy „Állategészségtan” megírására. A pályázati feltételek lapunk 50-ik számában olvashatók.

Országos sörárpavásár.

Az „OMGE.”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” központja, a „Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület”, a „Miskolci kereskedelmi és iparkamara” és a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”-vel karöltve Miskolcon folyó évi augusztus hó 23-án országos sörárpavásárt rendez.

A vásár a vármegyeháza nagytermében fog megtartatni.

Mindenki, aki áruját ezen vásárra bejelentette, vagy abban résztvenni kíván, tartozik magát az alábbi feltételeknek alávetni: A vásárra csak kiesélt készáru jelenthető be. Asztagokban, keresztekben levő csépeletlen árpa

eladásra nem jelenthető be. A vásáron résztvenni óhajtó eladó árpájából legkésőbb a jövő hó 20-ig faj és minőség szerint mintául 5 kilogrammot tartozik a vásárbizottság címére (Miskolc, vármegye-háza) beküldeni. Ezen mennyiségén kívül az esetben, ha az eladással a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” bizatik meg, ugyanazon mintából a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” címére (Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.) is négy kilogramm beküldendő.

A vásárbizottság a természetőknek bejelentési ivatek küld, melyeket a vásáron résztvevő természetők az adatok pontos megjelölésével a vásárbizottságnak s amennyiben az eladással a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” bizatik meg, annak egy-egy példányban az árpamin-tával együtt beküldeni tartozik.

A rendező-bizottság.

20 koronás buzaár. *)

A „Budapesti Hírlap” több száma közgazdasági rovatában közlemény jelent meg a buza árára vonatkozólag, amelyekben eleinte arra buzdította a magyar gazdaközönséget, hogy a buzát ez évben 18 koronán, a rozst 16 K.-án, a zabot 14 K.-án, a tengerit 12 K.-án, a takarmányárpát 12 K.-án, a sörárpát pedig 16 K.-án alul ne boesássa áruba. Később, evés közben érkezően meg az étvágy, a buza árának 20 koronás értékesítése mellett törtéklandzsát a közlemények.

A „Köztelek” ez évi július hó 7-iki száma Szilassy Zoltán tollából ugyanezen eszmével foglalkozik s odakonkludál, hogy a magyar gazdák ez évben ne adják el addig buzájukat, míg azért 19—20 K. árt nem kapnak.

Hát kérem ez nagyon szép dolog s valóban méltán számíthat a gazdaközönség elismerésére ugy a B. H., mint a „Köztelek” jelzett

*) Közöljük e rendkívül érdekes cikket, anélkül, hogy annak utópikba terjedő eszméivel mindenben egyet-értenénk. Ily — látszólag — egyszerű eszközzel a buzának belföldi áralakulását szabályozni aligha lehet. De beszélni, tanakodni érdemes róla. Szerk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona osztály.
Erőtakarmány osztály.
Tenyészállat osztály.
Szövetk. sörteshizlalás.

Vetőmag osztály.
Gazdasági anyagosztály.
Borgazdasági osztály.
Háztartási cikkek.

Gép osztály.
Biztosítási osztály.
Díjshabási osztály.
Baromfitenyész. cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000 kor. Forgalmi visszatérítési alap: 118,773 korona. Tagok száma: 1299.

Az 1906. évi aratási és cséplési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár. Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomatványokat szivesen küldünk.

Mai számunk 16 oldal.

közleményének lelkes írója az eszme jóindulatu feltevéséért és propagálásáért, csak hogy tiszteltet legyen mondva, az eszme a keresztülvitele oly alakban, mint a jelzett lapokban ajánlva lett, egyszerűen kivihetetlen. Mert mily eszköz ajánlanak? A türelmet. Igaz, hogy ez nagyon szép erény, de ez még egymagában ily óriási nagy dolog keresztülviteléhez nem elegendő, mert, mint nagyon helyesen jegyzi meg a Gazdasági Lapok egy hasonló című közleménye, hiába tartjuk mi a buzánkat 10 forintra, ha csak 7 frtot adnak érte. Igaz, hogy ebben a tözsdének is van óriási része, melynek papirusbuzájával a gazdaközönségnek előbbutóbb ugys meg kell vinnia az élet-halál harczot, de a bajnak legfőbb oka abban van, mint a Gazd. Lapok nagyon helyesen jegyzi meg, hogy nem vagyunk képesek a közös vámterületen elfogyasztani buzánkat és rozsunkat.

És ez az, mely jelen közleményem megírását varázserővel szuggérálta reám; ezen tényező az, mely alábbi javaslatomnak kiinduló pontját képezi, mely ha megvalósítható lesz, abban a formában, melyben azt elmondani bátor leszek, ugy ez a kérdés meg lesz oldva s akkor a gazdaközönség sziklaszilárdan állhat meg a helyén s akkor kikiálthatja jelszóként, hogy 20 koronán alul buzát nem adunk!

Mielőtt javaslatomat a maga teljes egészében kifejténém, szükségesnek tartom a helyzet valódi képét kissé körülírva feltárni.

Az árat mindenkor a kereslet és a kínálat közti arány, vagyis a buza árát a szükséglet és a fedezet közti viszony állapítja meg. Jelenleg ugy áll a dolog, hogy Magyarország buzából jó termés esetén mintegy 3-4 millió q.-val többet termesz, mint Magyarországnak és Ausztriának együttes szükséglete kitesz. Ezen 3-4 millió q. buza az oka annak, hogy a magyar autonóm vámtarifának a buzára kivett jelenlegi 6 korona 30 fillér vántétele nem érvényesülhet, mert hisz nemcsak hogy nem szorulunk importra, hanem ellenkezőleg, buzánkból 3-4 millió q.-val a vámkülföldön kell megjelennünk s így a belfogyasztás számára állandóan nagyobb a kínálat, mint a kereslet, kisebb a fogyasztás, mint a termelés.

Ha azonban a magyar gazdaközönség szervezkedve összeáll s kimondja, hogy a buzának kiszámított terméshörségét, illetőleg annál még mintegy 100 ezer q.-val többet a termés betakarítása után rögtön a vámkülföldön elhelyezi, akkor egy csapásra megváltozik a helyzet, mert Ausztria szükségletének a fedezésére Magyarország terméshörsége nem leendő elég s így mintegy 100 ezer q.-val a vámkülföldről behozatalra szorul, tehát rögtön érvényesülni fog a 6 korona 30 filléres buzavám s ennyivel és még a beszállítási költségek összegével is drágábban fogja a magyar gazdaközönség eladhatni buzáját. Az áremelkedés ez esetben szinte automatizálja fog beköszönteni.

Hogy mily módon történjen a gazdaközönség ezen cél érdekében szervezkedése, s a feleslegbuzának a vámkülföldön leendő elhelyezése, annak kiviteli módja nagyon egyszerű.

Meg vagyok róla győződve, hogy ha az OMGE. részéről ezen cél érdekében értekezletre fog a magyar gazdaközönség összehívni, ezen értekezleten meg fog jelenni legalább is annyi számú gazda, kiknek együttesen a még önként hozzájuk csatlakozókkal együtt biztosan lesz 30 millió q. eladó buzája. Már most ha kimondatnék, hogy az ezen cél érdekében szervezetbe lépett gazdák mindegyike termés fölségének 10-12%-át átengedi a külföldön leendő értékesítés céljaira, ezzel a kérdés érdemi része már el lenne intézve, mert a 3-4 millió q. buza, mely fedezi Magyarországot és Ausztria belfogyasztását, a vámkülföldre való kivitel céljából már rendelkezésre állván csupán annak elhelyezési módja lenne a további feladat. Ennek lebonyolítása pedig egy e célból delegált bizottságnak lehetne a feladata, mely bizottság üzletemberekkel érintkezésbe lépve s azokkal társulva, az elhelyezést könnyű szerrel elvégezhetné. Nézetem szerint ezen 3. mondjuk 4 millió q. buza maibaink bevonásával leghelyesebben mint liszt lenne a vámkülföldön értékesíthető, részint Angliában, részint Németországban, mint amely országok a magyar lisztet minőségénél fogva egy bizonyos mértékben ugy sem nélkülözhetik.

Azok a gazdák, kik eladási készletüknek 10%-át a vámkülföldön való elhelyezés céljára felajánlanak, nem lennének vesztesek még ezen 10% értékesítésénél sem, mert hisz ezen 10%-ot is ugyszólván a napi áron (vagy engedjük meg, hogy valamivel olcsóbban) lehetne a vámkülföldön értékesíteni, azután pedig eladó készletük 90%-át magas áron állna módjukban eladhatni. És még inkább javulna a helyzet, ha a szóbanforgó 10% buzát minden gazda temésének a legjavából, az igazi jó minőségű magyar buza legjavából engedné át, mert ez esetben az mint kiváló minőségű liszt, a vámkülföldön igazán játszva, drága áron volna elhelyezhető.

Felvetett eszmém tehát egyszerűen s könnyű módon megvalósítható, nem kell hozzá egyéb, mint a gazdák részéről hit és akarat, s egy férfi, ki az OMGE. vezetőségének kebeléből az ügynek lelkesedve az élére áll, s a jelzett cél érdekében szervezetbe tömöríti a gazdákat. Ez ha megtörténik, ugy olyan képét látom kialakulni hazánk közgazdasági és vagyonsodási viszonyainak, mely milliók homlokáról lesz hivatva eloszlatni a gond felhőt s milliók szeméről lesz képes letörölni a már oly sokszor kicsordult könnyeket.

A terméshörség jelzett módni értékesítése azonban egymagában még nem volna elég, hogy a nagyszerű cél bekövetkezhessen s hogy nyomában megelégedett állapotok fakadhassanak. Ehhez még kellene a mezőgazdasági belterjes kultúra magas szárnyalású fejlesztése is, ennek kapcsán a buza s általában a vámkülföldre gravitáló növények (rozs, sörärpa) vetésére szánt területeknek fokozatosan arányos redukálása s ezzel párhuzamosan a mezőgazdasági iparágak nagyszabású fejlesztése s egy virágzó, magas színvonalu állattenyésztésnek általános kultiválása. Akkor majd meg fog szünni a kivándorlás,

megszűnnek a mezőgazdasági bérharcok s Magyarországra köszönt egy szebb, egy boldogabb, egy elégedettebb korszak, melynek vágyódó lélekkel lessük derengeni hajnalát.

Marton Andor.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

A német gyapjutermeles fejlesztését célzó intézkedések.

A berlini kereskedők törzstestülete (Aeltesten der Kaufmannschaft von Berlin), karöltve a német merinótenyésztők egyesületével (Verein deutscher Merino-Züchter) és a német mezőgazdák egyesületével (Deutsche Landwirtschafts Gesellschaft), a német mezőgazdasági miniszterium (deutsches Landwirtschaftsministerium) támogatásával huzamosabb idő óta fáradoznak a hanyatló német gyapjutermeles javítását célzó intézkedések életbeléptetésén. Most egy éve a német birodalom gyapjutermeles terülein levő összes mezőgazdasági és kereskedelmi kamarához fordultak panaszaukkal és azok orvoslását illető javaslataikkal, de ugylátszik majdnem minden eredmény nélkül, mert egy esztendő leteltével és az új nyírás beköszöntése előtt újból szükségét érzik annak, hogy ismét ülésévén, ugy panaszaukat, valamint jó tanácsaukat a termelőkkel közöljék. Ezen f. évi február hóban tartott újabb közös ülésen egyik tekintélyes berlini gyapjukereskedő cég főnöke, mint az egész mozgalom lelke és előadója bevezetésül említi, hogy most egy éve, amikor először felszóltak és minden oldalról helyeslő nyilatkozatokkal válaszoltak, azt hitték, hogy immár a termelők beláthatták, hogy gyapjujukat az általános vásári forgalom követelményeihez jobban alkalmazandók, valamit tenniük kell. A tavalyi felszólalásban be lett bizonyítva, hogy a német zsirosgyapju iránt immár legnagyobb mérvű bizalmatlansággal kell viselkedniök a kereskedőknek, minek főoka a gyapju hiányos száraz volta. Ha pedig a gyapju nedves, ugy megfűlled, minek folytán a gyapju természetes jó tulajdonságai szenvednek, ami előre kiszámíthatlan értékcsökkenést kell, hogy előidézzon. De a gyapjutermelesköz intezett szótat ugyszólván minden hatás nélkül hangzott el. Ez azonban a felvilágosítás és intés munkásait nem szabad, hogy ellankassza mindaddig, míg a termelők be nem látták, hogy önmaguknak, társauknak és a fogyasztóknak egyaránt kárt okoznak, ha gyapjujuk szakszerű kezelését elhanyagolják. Igaz, hogy a juhtenyésztés Németországban hosszabb ideig nem járt kellő haszonnal, de ebben nagy és alapos változás állott be utóbbi 5 esztendőben, mióta Ausztráliában a birkaállomány erősen megesappant. Most az összes gyapjufajok értéke — a negrettiek kivételével — teljesen kielégítő és hasznalhajtók és belátható időn belül az értékalap erősebb ingadozására nem kell számítanunk. Ha mindamellett a német gyapju gyakran nem bír a magas értékek színvonalára emelkedni, ugy az csak abban leli magyarázatát, hogy amely vevő

a hiányt tetett ár és teljes nyírt gyaprusok hatják felelőskodnak egy évig legyen. tozását rugó kárelzet el miniszter melők a figyelmezt és hogy megvitala

Nevezetesen hatással desére és vazy nedv szelteké nyírás e esetleg v előtt nem De emel célzó m is kellen Egyik ok termelők számíthat körülmény előidézték utóbbi es odakonklu nak egyf összes fe rendszerét és a német aukezióko aukezió-vá berg cég megbízásá Fejleszték segítették kormányk fuvardijak mas kocsi aukeziók juhászisko tartásra v különösen teendők ke let azon ha sággá alak tárgyra vo tartja.

Részünk tük magya magunk is szoló és e sünkben er ugy számíto ha gondos

Ezen áll német érde is. Ideje te melés, de

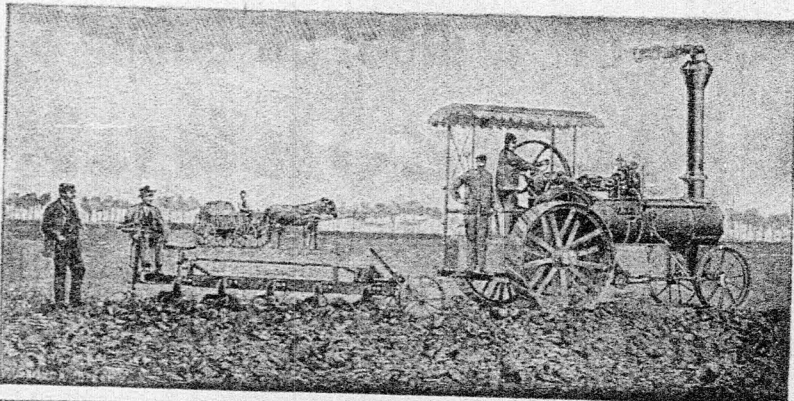
Uj! Egygéprendszerű gőzszántás. Uj!

(egy ötet fogó 7 vasú ekével)

Csekély befektetés.

Olcsó üzem.

Tökéletes munka!

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Fejérváry Géza, cs. kir. kamarás, nagybirtokos, Nagykeszi, Komárommegye.

Dréher-uradalom, Vaál, Fehérmegye.

Gróf Vigyázó Sándor uradalma Pusztá-Mikla, Pestmegye.

Slavoniai Gazdasági Egyesület, Eszék.

Komárommegyei Gazdasági Egyesület, Komárom. stb., stb.

Egyedüli gyártója:

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI. kerület, Váci-ut 19.

a hiányos kezelés folytán romlással veszélyeztetett árut kénytelen átvenni, ezért a legmagasabb és teljes értéket nem fizetheti. A tavasszal nyírt gyapjút (Németországban már javarészt április hóban befejezik a szennyesek nyírását) a gyárosok csak bizonyos egymásutánban dolgozhatják fel és nagyon sajnós, hogy nem gondoskodnak róla, miszerint a termék legalább is egy évig belső változások nélkül megtartható legyen. Ezáltal — a konjunktúra minden változását nem is tekintve — évente milliókra rugó kárt vallanak a gyapjutermelők. Az értekezlet előadója végül felkéri a mezőgazdasági miniszterium jelenlevő képviselőjét, hogy a termelők a mezőgazdasági kamarák útján újból figyelmeztessenek ezen ügy nagy fontosságára és hogy esetleg anélkül hívassék egybe annak a megvitatására, miképpen lehetne célt érni.

Nevezetesen még kipuhatólandónak véli, minő hatással van az abrakoltatás a gyapju fejlődésére és vajjon azon birkák, melyeket izzasztó vagy nedvdus takarmánnyal — moslák, répaszeletkék — etetnek, miképpen lehetnének lenyírás előtt nagyobb izzadástól megóvhatók, esetleg vajjon épp ily gyapju becsomagolás előtt nem volna-e hosszabb ideig szárítandó. De emellett a gyapjutermeles előmozdítását célzó minden egyéb kérdéssel és intézkedéssel is kellene majd ezen anketnek foglalkoznia. Egyik oldalról tett újabb kérdésre, vajjon a termelők a jelenlegi gyapjuárak tartósságára számíthatnak-e, több szónok fejtegeti azon körülményeket, melyek a gyapjuárak emelkedését előidézték és említvén mennyire emelkedett utóbbi esztendőben a gyapju fogyasztása is, odakonkludálnak, hogy igenis az árszínvonalnak egyformaságára számíthatnak. Majd az összes felszólalók kivétel nélkül az aukciók rendszerének kitünő kihatása mellett érvelnek és a német gyapju központi elárúsítását ezen aukciókon sürgetik (Németország legnagyobb aukció-vállalata Berlinben van, ahol a Hergersberg cég a német merinótenyésztők egyesülete megbízásából rendezi a gyapjuárveréseket). Fejtegetik, hogy az aukciók rendkívüli elősegítették a gyapjuk gondosabb kezelését és a kormány kötelességének jelzik, hogy ősőbb vasuti fuvardíjakkal és több a gyapjufuvarozásra alkalmas kocsik közreboesítésével a termelőknek az aukciók igénybevételét lehetővé tegye. Végül juhásziskolák felállítását sürgetik, ahol a birkatartásra vonatkozó minden tudnivaló mellett, különösen a gyapjunyírás és kezelése körüli teendőképezzék a tanítás tárgyát. Az értekezlet azon határozattal zárul, hogy állandó bizottsággá alakul át és mint ilyen minden ezen tárgyra vonatkozó kérdést állandóan napirenden tartja.

Részünkről a fentieket különösen azért véltük magyar gazdáinknak közlendőknek, mert magunk is a múlt évi gyapju-üzlet lefolyásáról szóló és e lapok hasábjain is közzétett jelentésünkben említettük, hogy a magyar gyapju csak úgy számíthat teljes árban teendő értékesítésre, ha gondos kezeléssel boesájtjuk áruba.

Ezen állításaink igazát bizonyítva látjuk a német érdekeltek fentemlített felszólalásával is. Ideje tehát, hogy hazánkban is a gyapjutermeles, de különösen a gondos gyapjukezelés

érdekében az arra leginkább hivatott tényezők kezdeményezésére valami történjék, ami ezen nagyfontosságú termelési ág fentartását és kellő fejlesztését — már a magyar textilipar olyannyira kívánatos jövő felé fordulása érdekében is — biztosítani alkalmas legyen. Bizonyos konkrét ezirányú javaslatokat csak az imént terjesztettünk az OMGE. vezetőségéhez. Ez bizonyára azok megvalósításához már a legközelebbi jövőben hozzá fog járulni.

Heller M. és Tsa.

TALAJJAVÍTÁS.

Rovatvezető: Kvassay Jenő.

A békéscsabai szikes öntözött rét első öt üzemévének eredményei.

(Az orsz. m. kir. növénytermesztési kísérleti állomás tapasztalatai és kísérletei nyomán.)

II.

Ha a víz csodákat is bír művelni a terméken sziken, a víz egymagában még nem lesz elegendő arra, hogy a szikről állandóan nagy és jó terméseket vegyünk. A szik természetétől fogva ugyanis sovány és ha öntözéssel meg-hajtuk, csakhamar kimerül és a termések a második, vagy harmadik év után rohamosan csökkennek. Így Békéscsabán a szik szénatermőképessége kezdett akkor esökkenni, mikor az egyes táblákról kat. holdankint már 70—90 métermázsra szénát levettek volt. A víz csak bizonyos határig és bizonyos ideig képes a terméseket kihozni és fokozni, t. i. addig, a meddig a talajban levő tápanyagok mennyisége azt megengedi.

A sziket tehát nemcsak öntözni, hanem trágyázni is kell, ha annak termőképességét biztosítani és állandósítani akarjuk. Sokan a víztől elvárják azt is, hogy nemcsak megneveljen, hanem a benne foglalt iszappal és a feloldott tápláló anyagokkal megtrágyázzni is fogja a rétet. Ez a remény azonban, a mi sikáson fekvő, esörgedeztetésre és első sorban csak a nyári, vagyis nedvesítő öntözésre alapított és berendezett réteinken hiának bizonyult; ezeken a réteken a víz trágyázó hatása gyakorlatilag nullának vehető, különösen ott, ahol a vizet hosszú, esékly esésű csatornában vezetik az öntözendő területre, — mint ez az Alföldön a szabály, — amikor is a folyóinkban levő, nyaranta kevés iszap még a csatornában leülepszik.

Az öntözött sziket tehát trágyázni kell és pedig bőségesen kell trágyázni! Ha az eddigi megfigyelési idő, az öt esztendő rövid is volt arra, hogy a sziköntözések trágyaszükséglete megállapítható legyen, annyit mégis kimutatott a kísérletezés, hogy sok trágya kell a szikre; de kimutatta azt is, hogy *nincs jövedelmezőbb befektetés, mint az öntözött sziket bőven és okoszerűen trágyázni.* Annyi komposztot, vagy istállótrágyát azonban, amennyi a sziknek jó termőképességben való fentartására kell (ami 30 métermázsas gypszenatermék mellett évente és kat. holdra vonatkoztatva 80 métermázsra tehető) semmiféle gazdaság nem képes jövedelmezően előállítani, annál kevésbbé, mert majdnem minden

gazda, ki sziköntözést rendez be, végeredményében azt oly czélzattal teszi, hogy szántóföldjének több trágyát juttasson, de semmi szin alatt azért, hogy a szántóföldtől még trágyát vonjon el a szik részére. Az öntözéssel való szik feljavításának kérdése tehát csakis akkor lesz végleg és sikeresen megoldva, ha sikerül a sziket műtrágyázással jó termőerőben fentartani; az erre vonatkozó kísérletezés ugyan még nem ért véget, de minden jel azzal biztat, hogy sikerülni fog a szikes öntözéseket is, ha tán nem is egész tisztán, de javarészt műtrágyákkal jövedelmezően fentartani. Szóval: a trágyáért is pénzt kell kiadni!

Az előadottakból tehát látjuk, hogy a sziket hathatósan lehet meliorálni, csak a vizet és a pénzt nem kell tőle sajnálni.

Ezek után mindenki joggal lehet kíváncsi arra, hogy ez a sok befektetés hogy és mint fizeti ki magát? Mert legyenek az elért eredmények bármennyire is keesegtetők és részben meglepők, bármily befektetés csakis akkor lesz okszerű, ha egyuttal jövedelmező is. Lássuk tehát most azt, hogy lehet-e az öntözéssel a sziket jövedelmezően megjavítani és nézzük, mit mutathat fel e téren Békéscsaba az első öt üzemévében!

A békéscsabai rét berendezése a tekintélyes állami hozzájárulással 41,354,55 koronába került,*) mely összegben befoglaltatik az első üzemév (1901) mérlegének vesztesége is (4678,15 korona). A kat. holdankinti befektetés tehát kitett 232,52 koronát, mely összegben azonban befoglaltatik a tandíj is, melyet minden kezdőnek meg kell fizetni, mert manap a csabához hasonló berendezést kat. holdankint 200 koronáért ki lehet építeni.

A rétterület előbb, mint legelő, évente 2314 korona fűhért hozott; ezt az összeget, valamint az évi 3500—4500 korona kezelési költséget a termésnek lábán, árverés útján való eladásából befolyt bevételekből levonva, volt a nyers készpénz haszon:

1902.	1903.	1904.	1905.
években			
4300,71	4659,38	11,919,57	14,474,35

korona, ami a fent közölt befektetési tőkének, a 41,354,55 K.-nak: 4,8, 5,7, 28,8 / 29,4^{0/0} o-os kamatjának felel meg.

Az utolsó két év hirtelen jövedelememelkedése annak tudandó be, hogy noha a rét termése kisebb volt, mint 1903-ban, mégis az érte megadott ár tetemesen emelkedett. Emelkedett pedig első sorban azért, mert az 1903. évi szárazságban nagy volt a kereslet a széna iránt és így az ára tetemesen felment. Egyáltalában a szénaért évről-évre jobb árakat kínáltak a vevők, 1902-ben: 2,03; 1903-ban: 2,62; 1904-ben: 3,15; 1905-ben: 4,03 koronába került a vevőknek a széna métermázsója a kaszátatási és szénakészítési költségeken kívül.

Pedig kezdetben felette bizalmatlan volt a gazdaközönség az öntözött réten termelt széna iránt; de bizalmatlansága alaptalanságáról csakhamar meggyőződött és egyre nagyobb lett iránta a kereslet. Ime egy újabb bizonyíték

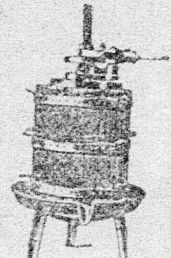
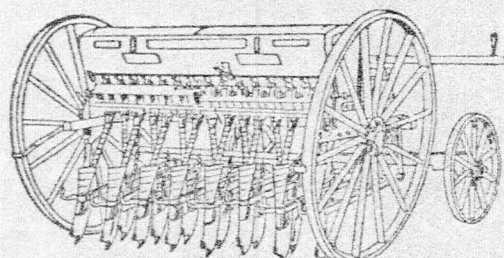
*) Lásd: Köztelek 1903. 880. oldal.

Eredeti "KINCSEM" vetőgépek

alsó- és szabadalmazott felső kiömlési készülékkel.

Kiválóan szilárd alkotású szőlő-zuzók és szőlő-sajtolók

Szücs Ödön-nél Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

amellett, hogy a csabai rét szénája nem lehet rossz!

A fenti jövedelmezőségre visszatérve, aligha találtunk oly befektetést, mely városnak, vagy községnek akkora hasznót biztosítana, mint szik-jének öntözésre való berendezése ott, ahol a viszonyok azt megengedik; az u. n. morális, vagy inkább közvetett hasznról nem beszélve t. i. hogy a lakosságot jutányosan jó szénához juttatja és az állattartással kapcsolatosan az általános jólétet emelje!

Őszintén bevallva, a csabai réten elért eredmények messze túlszárnyalták a hozzá fűzött reményeket, ami nem csekély részben a község vezető férfiai részéről tanúsított ügybuzgalomnak és a község áldozatkészségének tudandó be. De eltekintve ettől, helytelen volna a Békéscsabán elért jövedelmezőségi eredményeket általánosítani akarni, bármely viszonyokra ráhuzni, mert Békéscsaba községe élvez egyes oly előnyöket, melyeket kisebb-nagyobb mértékben élvezhetnének más törekvő városok és községek is, de uradalmak és gazdaságok aligha.

Eltekintve attól, hogy Békéscsaba községe a víz használatáért aránylag csak csekély víz-díjat fizet (328 koronát a telepnek 200 másodperc liternyi vízmenyisége után) a vizet szolgáltató gyulai fekete-kőrösi ármentesítő, belvizesabályozó és vízhasznosító társulatnak, felette kedvező a rét üzemére az, hogy a községben felgyülemelő és annak testéből így is, úgy is eltávolítandó hulladék-anyagok, u. m. utcai seprédék, fekáliák stb., de a házi szemét nem, a községgel határos rétre kiszállíthatók, s ott komposztta érlelve, a rétet majdnem teljesen ingyen juttatják tekintélyes trágyamennyiséghez, bár az így kikerülő trágyamennyiség még mindig nem elegendő a rétnak java termésben való fentartásához, úgy, hogy már a jövőben a község a műtrágyák nagyobb mérvű alkalmazásába fog belemenni.

Kedvező Békéscsaba helyzete annyiban is, hogy a rét termését lábán, jó áron adhatja el, szóval a szénakészítéssel és behordással járó költség és rizikó nem a községet terheli; noha másrészt a község a szénája métermázsáját télen 5-8 koronáért a csabai piacon (méltelep, sok marhanagykereskedő stb.) mindig eladhatná, ha spekulálna a szénával és nem követné a réttel egyttal azt a célt is, hogy lakosságnak megfelelő árban jó szénát nyújtson és így az állattenyésztést felfelentse.

Még egy nagy előnye van Békéscsabának, az t. i., hogy rétte nem oly nagy, hogy magamagának esinálna a szénában konkurrencziát, hanem amije van, azt jó árban el is adhatja. Az 1000-3000 kat. holdnyi öntözött rétberendezésekről tervezgető városok és községek mindenestre ezt a momentumot mérlegeljék és fontolják meg, hogy jó szénatermő esztendőben, mint az idej, hol helyezték el a szénát?

Fontolják meg továbbá azt is, hogy minél nagyobb lesz az öntözés területe, ahhoz viszonyítva annál messzebbre kell azt kihordani. Szóval a csabai rétnél annál kedvezőtlenebbé válik a helyzetük, minél nagyobbra szabják az öntözött területet!

Az öntözést berendező uradalmak és gazda-

ságok még kevésbé vehetők a csabai réttel egy kalap alá és ezekre nézve másképp kell a kalkulust felállítani.

Az eddigi, nemcsak a csabai réten, hanem egyéb sziköntözéseken nyert tapasztalatok kimutatták, hogy a szik egy kat. holdjának öntözésre való berendezése rendes viszonyok közt átlag 200 koronába kerül és hogy róla, kellő öntözéssel és trágyázással, gondos kezeléssel és részleges új vetésekkel és luczernásokkal évente és kat. holdankint átlag 30 q. jó minőségű szénát nyerhetünk a harmadik üzemévtől kezdődőleg. Lássuk már most, mennyi lesz így 1 q. széna előállítására? A kat. holdankinti évi kiadások a következő ingadozásokat mutatják:

A befektetett tőkének — 200 koronának — 5 ¹ / ₂ ‰ amortizációja	11—11
Legelőbér-veszteség	5—13
Fentartási költség, ugymint: rétmester fizetése, napszám az öntözésnél és réttápolásnál, műtrágyák javítása stb.	20—25
Kaszálás (kaszálógéppel), forgatás, gyűjtés és behordás költsége, métermázsánkat 40 fillér, 30 q. termés mellett	12—12
Trágyázás	18—25
A rét felhajtása, feltörése és új vetése 10 éves turnushan á 40—60 korona, évente és kat. holdankint	4—6
A birtokos a legtrikább esetben kapja a vizet ingyen; vagy öntözési társulat hozza neki oda esatornában, vagy emeléssel kell a vizet a területre hozni; erre átlag az eddigi tapasztalatok szerint számítható	20—20
Összesen	90—112

Ezzel szemben várható a harmadik üzemévtől 30 q. széna, vagyis 1 q. szikszéna előállításra, ha nem is 4 koronába, de legalább három koronába kerül. Ha a gazda ingyen, vagy nagyon olcsón jut a vízhez, úgy sincs mit gondolkodnia: Feltétlenül rendezze be a szikjét öntözésre, ha van a berendezéshez és fentartáshoz elég pénze, mert akkor feltétlenül jutányosan fog a szénához jutni; ha vízdíjjal, vagy emeléssel juthat csak a vízhez, számításba kell azzal, vajjon 3 koronánál magasabb áron bírja-e a szénát gazdaságában értékesíteni?

De ennél a számításnál ne felejtse el, hogy kétféle széna van, az egyik megeszi az ökröt, ilyen a legtöbbit, mit vásárra hoznak, a másikat meg megeszi az ökr; az édes szikszéna azok közé tartozik, mit minden állat a legszívesebben eszik meg!

Általában furesán vagyunk az ilyen számításokkal. — A gazdasági üzem oly bonyolult valami, egyes ágai, egyes intézkedései és befektetései annyira összebogozódnak, hogy soha sem kaphatunk valamely ágáról helyes képet, ha azt az egészről kiszakítva önmagában vizsgáljuk, ahelyett, hogy az egész üzemmel összefüggésben néznők kölcsönös behatását. Így ha az igazsálat-számlát néznők önönmagában és nem a gazdasággal való viszonyában, mint nem jövedelmezőt ki kellene azt küszöbölni, vagy — mint sokan teszik — a minimumra redukálni!

Ha tehát a sziköntözés berendezésénél nemcsak

a fenti számokat nézzük, hanem a sziköntözést az egész gazdasági üzembe behelyezve, nem mint célt, hanem mint eszközt vesszük szemügyre; ha látjuk, hogy az előbb vajmi kevés hasznót hozó és az intenzív üzemekbe bele nem illő szikből biztos és jó termést leadó kaszálót, vagy nyáron is mindig zöld legelőt létesíthetünk; ha meggondoljuk, hogy az állatainknak szükséges szénát az időjárás és piac szeszélyei és a szárazság csapása ellen biztosíthatjuk és biztosítjuk azzal állattartásunkat is; ha meggondoljuk, hogy a sziken termelve biztos takarmányt, a szántóföldi drága takarmánytermelést redukálhatjuk, vagy ha ezt nem akarjuk, az állatlétszám szaporításával több trágyát juttathatunk a szántóföldnek, amit ez jobb és nagyobb termésekkel meg fog hálálni: akkor, ha nem is vesszük tekintetbe a szik meliorációjával járó köz- és nemzetgazdasági óriási hasznót, mégis be kell vallanunk, hogy a szikes rét szénája, még ha métermázsája 4 koronába kerülne is, ami csak kivételes esetekben fog előfordulni, még mindig nincs túlfizetve, még mindig jutányosan jut hozzá a gazdaság.

Tessék csak megpróbálni!

Gyárfás József.

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET.

Rovatvezető: Száhlénder Gyula.

Ajánlható-e a kátrányos vagy az aszfaltteto-lemes új épületekre?

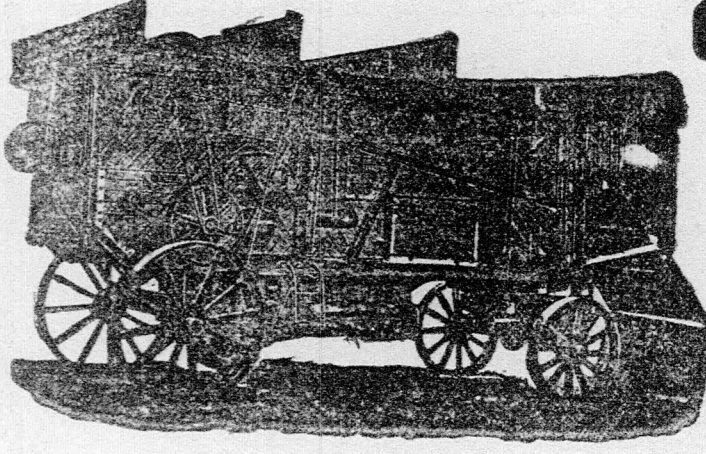
Felelet a következő kérdésre:

Egy ökrisztállót szeretnék építeni. Egy gazdatársam azt tanácsolja, hogy a tetőt papírral fódessem, ez olcsóbb és tartós. Beválna-e ez a fedélanag? Mindenestre a legjobb minőségűt választanám. Körülbelül mennyi a megtakarítás cserépsindelyvel szemben? Nem igényel-e gyakori javítást? S. M.

Bár az aszfalt-, kátrány stb. lemezek használhatóságát, sőt czélszerűségét is a maga helyén nem vonom kétségbe, mégis egy *ujjonnan építendő állandó jellegű* épületre nem szívesen használnom s másnak sem ajánlhatom. Kivételt rendszerint csak a lapos és nagyon könnyű fedélszélknél teszek, amikor is ha olcsón akarnak építeni, csak az aszfaltlemez választható.

Meredekebb hajlású épületekre azonban — mint már említettem — nem tartom a legalkalmasabbnak, mert hiába, minden megjavítása daczára is még mindig oly „gyenge” anyag maradt, mely a kilyukadás, megrepedés veszélyének s így a tönkremenésnek is igen ki van téve. Ezért aztán az állandóságáról sincsen tiszta képünk és bár magam is elő tudnék számítani egy esomó épületet, melyen már vagy 16-20 éve fekszik a lemez, nem nagy megerőltetésembe kerülne kétannyt is felsorolni, hol már félannyi idő múlva kénytelen voltam a javításokkal, esetleg újra fedéssel bajlódni. Ugy látszik, hogy nemcsak az anyag jósága, hanem az épület fekvése, a tető további kezelése s főleg e fedés munkájának lelkiismeretessége befolyásolja kiszámíthatlan mértékben. E körülményekre kedvezően hatni pedig nem áll mindig módunkban.

De aztán — a főczél ami miatt szeretik

Graepel Hugó gépgyáros

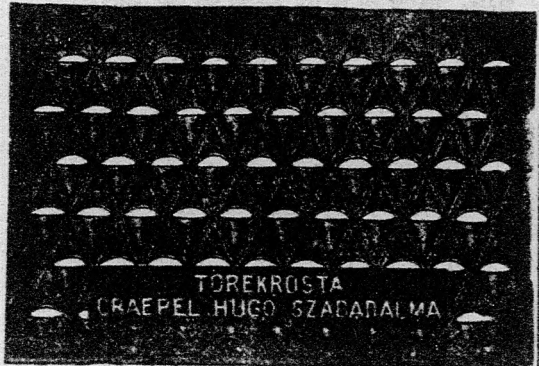
Marshall Sons & Co. Limited vezérigényke.
BUDAPEST, V. ker., Váci-ut 40-46. sz.

Ajánlja: eredeti Marshall-féle gőzlekmobiljait, szabadalmazott kombinált gabona- és főherceplőgépeket és szabadalmazott törekrostaít vaslemezből. Eddig körülbelül 8000 darabot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobb mint bármely másfajta törekrosta!

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta-leírát, mintát és elismerő levélüröket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

TÖREKROSTA
GRAEPEL HUGÓ SZADARALMA

sokan al-
esetben
vezőbb es
meggyőző
s egy m
egybevetj

Aszfalt-
tető, ha a
fedélszélk
3:50 ke
1:30
1:40

letre von
6:20 kor
A horr
igényel,
maximum

A cser
együtt 2
6:40 kor

Ez a 2
aszfaltlem
ennyi se
könnyű
3:60—3:8

De ha
lemez ole
négyzögr
ritásért —
juk 50—

istállónál
értékű —
késztett é
részét ide

mert taga
palához
hető. Bizo
erre az 5

az azt épü
is behoz
Még ke

régi kátr
csak pár
lemeztető

anyag s er
sleges fent

En e le
rendszen c
használnom

sőt pótolh
módon ara
évre is új

anélkül, h
gadni kelle

356. ké
avagy másf
karboleum
évvél tart

tetők?
357. ké
forduló pa
sárgulás és

nálándó vé

358. ké
tem olyké

M

sokan alkalmazni — az olcsóság a legtöbb esetben nagyon is kérdéses, de meg a legkedvezőbb esetben sem számottevő, amiről azonnal meggyőződhetünk, ha egy ilyen aszfaltlemez-tetőt s egy mondjuk *hornyos cserépfedel* költségeit egybevetjük.

Aszfaltlemezrel fedve belekerül egy m² kész tető, ha a lemezek után egy könnyen méretezett fedélszéket állítunk

3:50 koronába a fedélszékekért,
1:30 " a 200 mm. v. deszkázásért,
1:40 " a lemezfedésért (az alapterületre vonatkoztatva), összesen tehát minimum 6:20 koronába.

A hornyos cserép kétségkívül erősebb tetőt igényel, ennek az ára belécsézve per m² maximum 4:40 korona.

A cserépfedés a szükséges oromcserepekkel együtt 2 korona, összesen tehát maximum 6:40 korona.

Ez a 20 fillér volna tehát a maximum az aszfaltlemez javára; a legtöbb esetben azonban ennyi sem marad, mert az az ugynevezett könnyű fedélszék is belekerül a legtöbb helyt 3:60—3:80 koronába.

De ha még akezeptáljuk is, hogy az aszfaltlemez olcsóbb tető; kérdem érdemes-e azért a négyzetméterenkénti 15—20 fillérsnyi megtakarításért — ami egy ötszobás lakóháznál mondjuk 50—60 koronával, egy 60 darabra számított istállónál pedig kb. 80—100 koronával egyenértékű — állandó és szilárd anyagokból szerkesztett épületünknek éppen egyik legfontosabb részét ideiglenes jellegű, mulékonyabb anyagból, mert tagadhatatlan, hogy a tetőlemez a cseréphez, palához viszonyítva „mulékony”-nak minősíthető. Bizonyára nem és aki már reá van utalva erre az 50—100 koronányi megtakarításra is, az azt épületének más részénél kevesebb kárral is behozhatja.

Még kevésbé ajánlhatom új épületekre a régi *kátrányos lemezt*, melyek előállítására csak pár fillérrel olcsóbb, mint a valódi aszfaltlemez-tető, de amely még változókéonyabb anyag s emellett folytonos és meglehetősen költséges fentartást, illetve konzerválást is igényel.

En e lemezeket, de kivált az aszfaltlemezt rendszeren csak a régi *fazsindelytetők átvonására* használom, de e célra aztán igen megfelelőnek, sőt pótolhatatlannak is tartom ezért, mert e módon aránylag kevés költséggel esetleg 15—20 évre is újra vízátatlanná tehetjük a fedélhéjat, anélkül, hogy a fedélszékeken valamit megbolygatni kellene.

Száhlender Gyula.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

356. kérdés. Új fazsindelytetők kátránnyal, avagy másféle impregnáló anyaggal (karbolineum, karboleum és tinktoral) kezelve, körülbelül hány évvel tartanak tovább, mint a nem impregnált tetők?

M. S.

357. kérdés. A mellékelt ág és a rajta előforduló paraziták alapján a répámon jelentkező sárgulás és elszáradás okát és az ellene használandó védekezés módját megadni kérem.

V. Gy.

358. kérdés. Egy fiazatató sertésolat építetem olyképpen, hogy padlásán az épület hossz-

irányában mindkét oldalt szélről tengerikás van, középen folyosóval. Nem árt-e az ölből fölfelé törekvő gőz a tengerinek, ha igen, mivel volna legezészerűbb és jutányosabb és mily módon a deszkázatot a gőz iránt ellenállóvá tenni?

B. A.

359. kérdés. F. hó 3-án Torontál vármegyében erős köd volt. A rozs és árpa le volt aratva, a buzaaratás is folyt javában és a buza már — habár még helyenként zöld — de aratható volt. 6-án találtam mellékelt két kalászt, melyek 3 nap előtt teljesen rozsdamentesek voltak. 3 nap alatt ennyire elharapódzott a rozsdá. A teljesen érett buzában a rozsdá nem tett kárt, sőt meg sem fogta a kalászokat, csupán a késeikben. Én el sem képzelem, hogy a rozsdá ily gyorsan terjedjen és a szemet megszorítsa, kell, talán nagyon is laikusán fejezem ki magamat, hogy a gombák a levegőben a ködben vannak és onnan rakodnak a buzára.

M. Ö. dr.

360. kérdés. Mennyit fogyaszt 1 db. hasatehén, 1 db. ló (könnyű) naponként szabadon etetre a takarmánybükönyből (szálas) s répából, külön-külön feltüntetve kg.-ban a takarmány-nemet?

Továbbá 1 db. anyasertés s 1 db. süldő naponként 3-szor szabadon etette takarmányrépával, mennyi súlyu takarmányt eszik meg egy-egy?

Az illető a tehén s ló naponkénti kosztírozásáért 1 koronát számít fel, indokolva azt is, hogy önkényüleg fogyasztott el semmi pénzüért el nem adó takarmányt.

361. kérdés. Három éves szőlőültetvényem hazai sima vesszői, mintegy 6 héttel ezelőtt elkezdtek levelei sárgulni és ez időtől fogva mind jobban és nagyobb mérvben lép fel ezen levél sárgulása. A szőlő szénkénevezve lett és permetezve is. Fele az idén meg lett trágyázva s mindkettőben, a trágyázatlanban is sárgulnak a levelek és nem fejlődnek.

S.

Feleletek.

Zsindelytetők impregnálása. (Felelet a 356. sz. kérdésre.) Hogy a karbolineumnak, tinktoralnak stb., sőt magának a kátránynak is kedvező hatása van a bemázolt és teljesen száraz farészek állandóságára, az ma már kétségtelen. Hogy azonban az egyik vagy másik mázó anyag mennyi idővel képes növelni s éppen a fazsindelytetők tartósságát, arra határozott adataink — legalább tudomás szerint — alig vannak. De nem is igen lehetnek, mert az impregnáló anyagok általában sokkal újabb keletűek, hogysem egy impregnált és egy be nem mázólt tető között párhuzamot lehetett volna vonni.

Mindazonáltal hiszem, hogy nem tévedek sokat, ha állítom, hogy 8—10 év lehet az az idő, amelyet ez esetben az impregnálás javára írhatunk.

Sz. Gy.

Száradó répa. (Felelet a 357. sz. kérdésre.) V. Gy. magrépából küldött egy ágdarabkát. Az egész tele van sötétzöld, részben szárnyatlan, részben szárnyas levéltetvekkel, ugynevezett *hamuférgekkel*. E levéltetvek az *Aphis papaveris* fajhoz tartoznak és a répának — különösen a magrépának — közönséges ellenségei. Tessék a répát 2%-os dohánylug-oldattal permetezni, ettől a hamuférges elpusztulnak.

M. Gy.

Sertésfiazatató padlás elszigetelése. (Felelet a 358. sz. kérdésre.) Sertésfiazatató sohasem olyan gőzös, hogy a padlására állított kasokban — görékben — levő tengerinek a gőz megárhathatna. Ennek a veszélye még annál kevésbé eminensebb, mert hiszen a tengeri csak kis felületen érintkezik direkt az állal, a padlás többi tere pedig szabad és szellős s az esetleg felszálló kevés pára azonnal szétoszlik.

Sz. Gy.

Rozsdá és köd. (Felelet a 359. sz. kérdésre.) M. Ö. két buzakalászt küldött be. A kalászok szára tele van *fekete rozsdával* (a *Puccinia graminis* nevű rozsdagomba téli spóráival), sőt itt-ott a polyvákban is látni fekete rozsdát. A kalászokban elegendő szem van, de ezek silányak, szorultak. A kérdéstevő azt írja, hogy közvetlen az aratás előtt köd volt és erre a még éretlenül aratott buza megrozsdásodott, az éretten aratott pedig nem. Ha a buza félig zölden arattatik le és erre nagy meleg áll be, úgy köd és rozsdá nélkül is összeaszna a kalászban a szemek.

Ha a félig zölden aratott buza rozsdás és köd ereszkedik a földekre, akkor a félig éretten aratott buza rozsdá rohamosan még tovább fejlődik, ami azután a szemek nagymértékű összeaszását vonja maga után.

A jól megérett, tenyészetét teljesen befejezett buzán a rozsdá köd esetén sem fejlődik tovább, ez a magyarázata annak, hogy az éretten learatott buza nem rozsdásodott meg, csak a félzölden learatott.

Megjegyzem még, hogy nincs kizárva annak lehetősége sem, hogy a buza anélkül, hogy a rozsdá számbavehetőleg megtámadta volna, szorult szemű lesz, egyenest a köd behatása következtében.

Ez a jelenség a tenyészidejét még be nem végzett buzán állhat be akkor, ha erős köd a buza vizpárologtatását s erre rá vízfelvételt is megakasztja. Ha most a ködre hirtelen meleg, erős naptűzés áll be: a növény, mert a vízfelvétel a ködben megakadt, nem bírja vízszükségletét hamarosan fedezni, minek következménye a tenyészidő hirtelen befejezése és a magvak kiszáradása (megszorulása) lesz.

Mezey Gyula.

Szabadon fogyasztott takarmány. (Felelet a 360. sz. kérdésre.) Hogy mennyi zabosbüköny s takarmányrépát képes a ló s a hasas tehén naponta abban az esetben megenni, ha ezek a takarmányok tetszésükre vannak bízva, könnyen kiszámítható, mihelyt a kérdéses állatok súlyát s kondícióját ismerjük, mert a gyomorban csak bizonyos, az élősúlytól s kondíciótól függő szárazanyagmennyiség fér el. De tegyük fel, hogy mindkét állat egyenként 400 kg. súlyu s közepes kondícióju; akkor a ló 10—11 kg. zabosbüköny s 10 kg. répát, s a tehén 11—12 kg. zabosbüköny s 20 kg. répát eheth naponta; a zabosbükönynél azonban azzal is kell számolnunk, hogy abból izeket hagynak az állatok, minél fogva valamivel többet kell eléjük tennünk ha azt akarjuk, hogy annyit egyenek, amennyi beléjük fér.

A sertés nem nagyon szereti a takarmányrépát, s ezért ritkán lehet vele 100 kg. élősúlyra 10 kg.-nál többet naponta megetetni. Hogy tehát megmondhassuk, mennyi répát képes az anyasertés s a süldő naponta megenni, ismernünk kellene a súlyukat, mert az egyik

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten,
VII., Rottenbiller-u. 33. — IV., Kossuth Lajos-u. 4.
kaphatni.

kocza vagy süldő kétszer akkora s ezért kétszer annyi répát eszik, mint a másik.

Cselkó István.

Sárguló szőlőtőkék. (Felelet a 361. sz. kérdésre.) Széknévezett 3 éves, sárguló szőlőről van szó. Ilyenkor, mert a sárgulás mellett a szőlő nem fejlődik, elsősorban a filloxerára kell gondolni. Lehet, hogy a szőlőt későn kezdték széknévezni; lehet, hogy nem jól széknévezték. De annak lehetősége sincs kizárva, hogy a talaj a széknévezésre nem alkalmas.

Igen könnyen sárgul a szőlő az olyan talajban, amelyben a talajvíz magasban van, vagy egyes időszakokban magasra emelkedik. Az így szenvedő tőkék is nemcsak sárgulnak, de fejlődésükben is visszamaradnak.

Sárgulnak a fiatal tőkék akkor is, ha gyökérzetüket, különösen tögyökerüket a cserebogár pajorja rágja. De ilyenkor egyes hitvány, sárga tőkék közelében üde, zöld tőkét is látni.

A pajorokon kívül egyéb, a gyökereket pusztító rovarok is okozhatnak sárgulást, valamint sárgulást okozhatnak különböző gyökérgombák (gyökérgombás) is.

Végre megsárgul a lomb, és növekedésében is megakad hosszantartó tavaszi vagy nyári hűvös esőzések folyama alatt.

Ebből látható, hogy a szőlő sárgulása különféle bajok szimptomája lehet. Az okot csak a körülményeket mérlegelő gondos helyszíni szemle derítheti ki.

Forduljon az illetékes szőlészeti felügyelőhöz, vagy kérjen esetleg szakértőt a m. kir. központi szőlészeti kísérleti állomástól (Budapest, II., Törökvesz-dűlő).
Mezey Gyula.

Gazdatiszti gyakorlati vizsgák.

A gyakorlati gazdatiszti vizsgák engedélyezése tárgyában Darányi földművelésügyi miniszter a következő levelet intézte egyesületünkhöz: Az oklevéllel nem bíró gazdatisztek „gazdatiszti gyakorlati vizsgája” iránt több oldalról hozzám fölterjesztett kérelmekre való figyelemmel, valamint tekintettel ama körülményre, hogy az 1900. XXVII. törvényzikk vonatkozó intézkedései alóli felmentés iránt tömegesen hozzám beérkező kérelmekben az illetők a felmentés indokául a legtöbb esetben a már megtartott vizsgákról önhibájukon kívül egy, vagy más ok miatt történt elmaradásukat hozzák fel, ezen vizsgálatok megtartását még egy évre vagyis az 1906/1907. tanévre engedélyezem s az idevonatkozólag hivatali elődöm 1904. évi 46001. számú rendeletével kiadott szabályzatot megfelelően kiegészítettem. A kiegészített szabályzatot megfelelő közzététel végett idezárva azzal küldöm meg czimnek, hogy a vizsga letételének engedélyezését kérelmező folyamodványok folyó évi október hó 31-ig a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgató-ságához annyiival is inkább beküldendők, mivel ezen határidő letelte után beérkezett folyamodványok figyelembevételni nem fognak. Végül megfelelő közzététel végett is különösen hangsúlyozom, hogy az ezuttal megtartandó vizsgán kívül a jövőben új vizsgákat többé engedélyezni nem fogok s azért egyesek ez alkalmat annál is inkább ragadják meg, mert az előidézett

törvény 25-ik paragrafusára alapján adható kivételes kedvezmények csupán rendkívüli esetekben s a felhozott körülmények és indokok legszigorubb elbírálása mellett adhatók meg, hogy az említett rendkívüli esetektől eltekintve, egyesek az alaki képesítés hiányán csakis a most kitűzött vizsgálat felhasználásával segíthetnek. Budapest, 1906. évi július hó 26-án. Darányi, s. k.

Az oklevéllel nem bíró gazdatisztek „gazdatiszti gyakorlati vizsgájára” vonatkozó szabályzat.

(Kiadott a m. kir. földművelésügyi miniszter 1904. évi május hó 18-án 46,001. szám alatt kelt rendeletével s kiegészítetett 1904. évi december 17-én 100,971. és 1906. évi július hó 26-án 39,508. sz. a. k. rendeleteivel.)

1. A gazdatiszti gyakorlati vizsga ezéjra az oklevéllel nem bíró gazdatiszteknek oly bizonyítvány megszerzésére módot nyújtani, melynek alapján az 1900. évi XXVII. törvényzikk 25. §-ában foglalt, illetve felsorolt birtokokon az 1906. év után is akadálytalanul alkalmazhatók legyenek s az alkalmazásuknak megfelelő gazdatiszti címeket használhassák.

2. Ezen vizsga letételére csak azon magyar honosságn, oklevéllel nem bíró gazdatisztek tartanak igényt, kik a törvény életbe léptetése (1901. évi május 1.) előtti, legalább öt évi szolgálatot (gazdasági gyakorlatot) igazolni képesek.

3. A gyakorlati vizsga anyagát mindazon, a gazdasági gyakorlat terébe vágó szakkérdések képezik, melyeket egy okszerűen kezelt gazdaságban működő gazdatisztól méltán meg lehet követelni. Ezek alapján a vizsga anyagát a növénytermesztés, állattenyésztés, jószágkezelés és berendezés keretébe vágó kérdések fogják képezni.

4. A gyakorlati képesítő vizsga három ízben és pedig az 1904/05., az 1905/06. és az 1906/07. évi téli idény alatt a debreczeni, szükség esetén még más m. kir. gazdasági tanintézetnél ezen czélra kiküldendő „vizsgáló bizottság” előtt tartatik meg.

A vizsgáló bizottság áll: a gazdasági tanintézet igazgatójának elnöke alatt a növénytermesztési, üzemi és állattenyésztési tanszék tanárából és három gyakorlati gazdából, kiknek kijelölése iránt a földművelésügyi miniszter intézkedik.

A vizsgáló bizottság az elnökek arra a kérdésére szavaz, „jó eredménytel” tette-e le a vizsgálattevő a vizsgát vagy sem.

A vizsgaeredmény felett a hat bizottsági tag szavazata (egyhangú, vagy szavazattöbbséggel) dönt. Az elnök csakis szavazategyenlőség esetén szavaz.

A vizsgáló bizottság többségének szavazata ellen fellebbezés nincsen.

A vizsgakérdéseket a bizottság szaktanár-tagjai teszik, de azért a bizottság gyakorlati gazdáinak is jogukban áll, amennyiben ezt kívánatosnak látják, egyes kérdéseket feltenni.

A „nem megfelelő eredménytel” vizsgát tett jelöltek újabb vizsga letételét nem kérelmezhetik, vagyis javító vizsgának helye nincsen, de a vizsgán jelenlévő miniszteri biztos a vizsgázónak más bizottság előtt újbóli vizsgálatra bocsátását kívánhatja.

5. A vizsga letételének engedélyezését kérelmező folyamodványok, az esetre, ha folyamodó a vizsgát az 1904/5-iki téli idény alatt kívánja letenni, legkésőbb 1904. évi augusztus 31-ig, az esetre, ha az 1905/6-iki téli idény alatt kívánja letenni, legkésőbb 1905. évi augusztus 31-éig, az esetre pedig, ha az 1906/7-iki téli idény alatt kívánja letenni, legkésőbb 1906. október hó 31-ikéig küldendők be a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához.

Később érkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Az egykoronás bélyeggel ellátott kérvényekhez mellékelni kell:

a) az előképzettséget igazoló iskolai bizonyítványt;

b) a gyakorlati működést igazoló bizonyítványt, melyben fel kell tüntetve lennie, kinél, mely idő óta, mily állásban és czimvel, mily gyakorlati eredménnyel szolgált az illető. Ezen bizonyítvány hitelességét hatóságilag is igazoltatni kell;

c) illetőségi (esetleg honossági) és erkölcsi bizonyítványt;

d) esetleges szaktanulmányokat igazoló bizonyítványt;

A folyamodvány mellékleteit képező okmányoknak, amennyiben azok nem az illetékszabályok szerint kellőleg bélyegzett okiratok és irományok lennének (ill. díjjegyz. 73. tételjegyzet), 30 filléres bélyegjegyekkel kell ellátva lenniük.

A kérvényben folyamodó megjelölheti, hogy az esetben, ha a vizsga több gazdasági tanintézetnél tartatnék meg, azt melyik intézetnél (Debreczen, Kassa, Keszthely, Kolozsvár) kívánja letenni s ezen kívánsága a lehetőséghez képest figyelembe fog vétetni.

6. Az előző pontban kitűzött határidőig beérkezett folyamodványokat a tanintézet igazgatója átvizsgálja és ennek alapján folyamodót a vizsga engedélyezéséről értesíti s egyúttal tájékoztatja az iránt, hogy amennyiben segédkönyveket kíván használni, mily segédkönyveket használjon.

Elutasítás esetén a folyamodónak jogában áll az értesítés kézbesítését követő naptól számított 15 nap alatt a földművelésügyi miniszterhez fellebbezni.

7. A beérkezett folyamodványok átvizsgálása után a tanintézet igazgatója legfeljebb 30 nap alatt jelentést tesz a földművelésügyi miniszternek arról, hogy hányan jelentkeztek vizsgára és egyúttal javaslatot tesz arra nézve, hogy a jelentkezés sorrendje szerint, hány csoportban tartassanak a vizsgák. Ezen javaslat alapján a földművelésügyi miniszter a vizsgáló-bizottság vagy bizottságok összeállítása és a jelentkezők beosztása iránt intézkedik. Az erre vonatkozó rendeletnek leérkezte után az igazgató a kimutatást, melyben a vizsganapok és a vizsgázók nevei vannak feltüntetve, minden egyes vizsgáló-bizottsági tagnak megküldi.

8. A vizsgára jelentkezőket az illető tanintézet igazgatósága a vizsga napjáról — átvételi elismervény mellett — legalább két hónappal előbb értesíti.

9. A vizsga nem nyilvános, vagyis azon a bizottsági tagokon és a miniszteri biztoson kívül más jelen nem lehet.

10. Aki a kitűzött vizsganapot önhibájából, előzetes kellő igazolás nélkül elmulasztja, újabb határidő kitűzésére nem tarthat igényt.

11. A gyakorlati képesítő vizsgáért 35 korona vizsgadíj az illető tanintézet pénztárába előzetesen befizetendő. A vizsgadíj a vizsgáló-bizottság tagjait illeti egyenlő arányban.

12. Aki a vizsgát „jó eredménnyel” letette, erről a vizsgáló-bizottság által aláírt „Bizonyítvány”-t*) kap. A bizonyítványért két kor. bélyegdíj és két korona kiállítási díj fizetendő; utóbbi az irodatisztet illeti.

13. A vizsgázók részére külön anyakönyv nyitattik és vezetettik, melyben az illető neve, születési helye és éve, állása és a vizsga eredménye bevezetettik és nyilvántartatik.

≡ Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ≡

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” len- és heremagtisztító gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évi Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgönczim: Kalmár-rostagyár.

Anyakö

születe
a m. k.
évi m.
rende
gát, al

letette,
nyitvár

Ezen
1904 n.
július
teri re
törvény
szemp
végbiz
nosa
birtoko
év utá
ható s
ezimet

minis

A föld
közé az
tést, am
amelynek
ismertetj
A jele
kintve, te
gabonater
bizható a
ket a gab
szerint vo

buzával
rozsszal
árpával
zabbal

Össze

E statis
alatt gabo
holddal v
Feltűnő té
más szerin
is jelenté
gyarapodá
legelőterül
Aggodalma
külterjes
mégis csa
fejlődését
szükségké
kapás és
termőképe
tényleg or
csak örülh
A leara
csékélyebb
1—2%-kal
az átlagos
alább az i
A szemé

A bizonyítvány szövege:

..... m. kir. gazdasági tanintézet.
Anyakönyvi lapszám: (2 kor. bélyeg helye.)

Bizonyítvány.

született ur,
a m. kir. földmívelésügyi miniszterium 1904. évi május hó 18-án 46.0001. szám alatt kelt rendeletével szervezett *gazdatisztai gyakorlati vizsgát*, alulírott bizottság jelenlétében 190..... évi hó-án jó eredménnyel letette, minek igazolásul részére ezen bizonyítvány kiadatott.

Ezen bizonyítvány az említett, valamint az 1904 november hó 17-én 100.971. és 1906. évi július hó 26-án 39.508. szám alatt kelt miniszteri rendeletek alapján, az 1900. évi XXVII. törvényzikk 25. §-ában foglalt rendelkezések szempontjából a m. kir. gazdasági tanintézetek végbizonyítványával egyenértékű és tulajdonosa a törvény fentjelzett §-ában felsorolt birtokokon a törvény életbelépését követő ötödik év után is bármikor akadálytalanul alkalmazható s alkalmazásának megfelelő gazdatisztai címet használhatja.

....., 190..... évi hó n.

..... miniszteri biztos. a vizsgáló-bizottság elnöke.

..... a vizsgáló-bizottság tagjai.

(P. H.)

Az ideai termés.

A földmívelésügyi miniszter szombaton tette közzé az augusztus hó 1-ről szóló termésjelentést, amelyet az összes napilapok közöltek és amelynek mi már jóformán csak a tanulságait ismertettük.

A jelentés a tavaszi takarmányoktól eltekintve, természetesen csak az immár learatott gabonatermési eredményekről szolgáltathat megbízható adatokat. Első sorban érdekel bennünket a gabonatermő terület új összeírása, mely szerint volt ezer katasztrális holdakban bevetve:

	1906-ban	1902-5-ben	1896-ban
buzával	6,233	6,032	5,515
rozsszal	1,975	1,979	1,841
árpával	1,845	1,817	1,787
zabbal	1,815	1,788	1,685
Összesen	11,868	11,616	10,828

E statisztikai adatok szerint tehát tíz esztendő alatt gabonatermő területünk egy millió 40 ezer holddal vagyis mintegy 10%-kal gyarapodott. Feltűnő térfoglalás ez akkor, amidőn köztudomás szerint szántóföldi takarmánytermesztésünk is jelentékeny mérvben gyarapodott. E kettős gyarapodás természetesen csak a rét, erdő és legelőterületek feltörése révén következhetett be. Aggodalmas lehet ez sokak, különösen a régi külterjes gazdálkodás hívei előtt. Valóságban mégis csak a belterjes gazdálkodási irányzat fejlődését jelenti, amelynek természetesszerű, sőt szükségképpen következménye az intenzívebb kapás és takarmánytermesztés és ezzel a föld termőképességének fokozása. Ez nagy átlagban tényleg országsterre bekövetkezett és ennek csak örülhetünk.

A learatott terület természetesen valamivel csekélyebb a különböző terményeknek szerint 1—2%-kal. Ez azonban így szokott lenni és az átlagos eredmények kiszámításában — legalább az idén — nem nagy jelentőségű.

A szemes gabonatermés az eddigi becslések

szerint búzában jóval meghaladja a közepes átlagot és a többi termékekben is megüti azt. A szokásos százalékos kimutatásba összefoglalva, az ideai terméseredmények a következők:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Összesen
	millió métermáza				
5 évi termésátlag	41.5	12.9	12.8	12.1	79.3
1900-tól 1904-ig	42.9	13.7	13.6	11.3	81.5
Termés 1905. évben	103%	106%	106%	93%	103%
százalékokban	103%	106%	106%	93%	103%
Remélhető termés az idén	46.9	13.1	13.6	12.1	85.7
Remélhető termés az idén százalékokban	113%	102%	106%	100%	108%

Termésünk tehát a búzából igen jó, a többi gabonaművekből is jó közép. Amivel persze még távolról sem értük el a belterjes megmivelés útján elérhető és remélhető átlagokat. Mikor még e látszólagosan rekord termés szerint sem több a katasztrális holdankénti búza-termés 7.66 q-nál (rozsa 6.78, árpa 7.53, zab 6.72 q.), akkor bizony még nagyon messze kullogunk nyugati szomszédjaink 10 mázsa szokásos átlaga mögött.

Tehát nekünk a kevés is sok. A rendes átlag fölötti 5 millió métermáza már a ványküllőföldre szorol és ez utólag elegendő a buza árának 5—6 koronás leszorítására. Vagyis ha ennyivel kevesebb terem, körülbelül jobban jártunk volna. És nem volna-e csakugyan célszerű, ha ez 5—6 millió métermáza búzát, akár szövetkezés, akár a malmok útján a gazdaközönség a ványküllőföldön értékesítené? Egy kis egyetértéssel, egy kevés józan — amerikai irányú — üzleti szellemmel ezt is meg lehetne cselekedni. De hol vagyunk mi az üzleti összetartás, szövetkezés, az előnyös értékesítés tudásától? Mai tudatlanságunkban az osztrák bennünket kénykedve szerint kizsákmányol. De hát mi lesz akkor a hön óhajtott és azonnal bekövetkezendő önálló vánterület esetén?

A többi termény, a kapás, takarmány, szőlő és gyümölcs ezidőszert még jó termést ígér. Persze annak mineműsége is a kánikulától függ. Ahogy most a forróság nekikindult, legszebb terméskilátásaink is hamar elorvaszthatja, annál is inkább, hogy az eddigi esős időjárásban kifejlődött tulbuja növényzet a hirtelen rekkenő forróságot nagyon is megsínyli. Hűvös, szeles időjárás kellene, olykor esőzéssel. Csak-hogy az nálunk augusztusban ritkán van meg és a bő esőzés nagyobb veszedelem ilyenkor a szárazságnál. Tehát az időjárás kényére vagyunk bízva. Bizzunk hát annak intézőjében és reméljük a legjobbat. M. T.

A husrágaság.

(y l.) Előző számunkban behatóan foglalkoztunk a mostanában oly nagy port felvert husrágaság kérdésével és részletesen kifejtettük a budapesti mézáros ipartestület által ez ügyben hozott javaslatok és követelésekre vonatkozó véleményünket. Megállapítottuk, hogy az ipartestület javaslatai nagyrészt olyanok, melyek azonnali vagy csak rövid időn belüli megvalósítása teljesen kizártnak tekinthető, tehát a husrágaság sürgős enyhítésére nem alkalmasak, másfelől: a szerb és román állat-behozatalnak szabaddátételére vonatkozó leglényegesebb követelésük magasabb politikai tekintetektől nem teljesíthető, mert lehetetlen, hogy ennek teljesítésével az osztrák-magyar monarchia a szerb követeléseknek derekát beadja. Sőt e követelés egy igen nagy taktikai hiba, amely a ványháború megszüntését csak előidézza, ahelyett, hogy a két állam megállapodását elősegítene.

Előző közleményünkben utaltunk arra, hogy a bekövetkezett husrágaságnak, helyesebben a

vágómarha áremelkedésének igen természetes okai vannak. Hogyne idézett volna elő áremelkedést a szerb behozatal elmaradása, amikor a budapesti hetivásárookra felhajtani szokott átlag 4000—4200 drb vágóállat közül a szerb felhajtás átlag több mint 3000 drb-t szokott kitenni. A felhajtás háromnegyed részének hirtelen elmaradása a keresleteket bizony nagyon felszökteti, aminek természetes következménye az árak emelkedése. De hát vajlon a magyar állattenyésztés, mely Béceset, Ausztria fogyasztásának tekintélyes részét ellátni képes és amelynek feleslegéből bőségesen jut Németország fogyasztása számára is, nem volna képes a hazai fogyasztást és első sorban a főváros szükségletét kielégíteni? Bizony nagyon is képes volna, ha éveken keresztül mesterségesen nem szoktatták volna hozná a magyar tenyésztőket ahhoz, hogy a fővárosi piacot valósággal kerüljék. A főváros fiskális-politikájának nagyon nagy része van abban, hogy a helyzet ennyire fejlődött, jobban mondva elfajult és abban, hogy a magyar tenyésztők nem találtak évek során keresztül piacot eladó jószáguk számára saját országuk fővárosának állatpiacán.

Mi régtől fogva sürgettük, hogy ne favorizálják az illetékes körök a szerb vágóállat-behozatalt, mert hiszen erre semmi szükség nincs és sokszor panaszkodtunk amiatt, hogy saját jószágunk mesterségesen szorított ki hazai piacainkról. Felszólalásainknak, panaszainknak nem volt fogantatja s a bekövetkezett helyzetért a gazdák semmiképpen nem okolhatók. Számталanszor hangoztattuk, hogy a *marhavásárpénztár* szervezetében igen nagy hibák vannak s hogy a főváros tanácsának ez a dédelgetett kedvence mielőbb megrendszabályozandó, mert első sorban neki érdeke a szerb behozatal minél nagyobb mérvű fejlesztése, amivel óriási károkat okozott már a magyar állattenyésztésnek. Kiméltlenül támadtuk éveken keresztül a vásárpénztárt, melynek azonban mindig voltak hatalmas pártfogói s a legutóbbi időig háborítatlanul üzte veszedelmes játékait ez a „közhasznunak” mondott intézmény. Ma már azok is, akik sokáig védelmezői voltak a vásárpénztárnak, kezdi felismerni működésének rugóit és ezéjait s valóban örvendünk, hogy a mézárosok hivatalos szakközönsége leplezetlenül mondja el ez intézmény működéséről és a főváros fiskális politikájáról táplált véleményét. Amit mond, teljesen igaz s megerősíti mindazt, amit mi arról évek óta hangoztatunk. Vajjon mit mond a mézárosok hivatalos szakközönsége a husrágaság okairól s a vásárpénztár működéséről? Mondja a következőket:

„Budapesten nem a szerb marha elmaradása a mostani élőjószág drágaságának, hanem az, hogy a vásárpénztár nem teljesíti úgy, amint kellene vállalt, kötelezettségeit. És úgy látszik ez a dolog nincs is minden szándékosság nélkül. A czél egy lehetetlen helyzetet teremteni, a melyben a főváros és a vásárpénztár helyett a mézárosok kaparják ki a gesztenyét mindkettőjük, t. i. a főváros és a vásárpénztár számára. Mert a szerb marha elmaradása tulajdonképpen csak a fővárosnak és vásárpénztárnak volna vesztesége abban az esetben, ha a vásárpénztár komolyan venné kötelezeteit és a bécsi vásár alimentálásának példáját követve, amit a szerződésben különben kötelezettségének is vallott, mindent elkövetne, hogy a budapesti marhavásár forgalmát a főváros jó és olcsó élelmézőse érdekében fokozza, illetőleg, hogy a szükséges felhajtásokat biztosítsa. De sem a fővárosnak, sem a vásárpénztárnak nem különösebb haszon az, ha a magyar marhafelhozatal növekedik! A magyar marha csak két, legföllebb három napig fogyasztja a szénát, darát, használja az istállót és hajtszolgálatot, míg a szerb marha a kötelező veszteglés folytán rendszerint 6—7 napig, sőt ha spekulálnak vele — amint hogy spekulálnak is vele — sokszor majdnem kéthétig. A főváros most Darányi földmívelésügyi minisztersége idejében nem meri megtenni azt, amit megtett előzőleg, amikor kijelentette, hogy a szerb

marha nélkül Budapest éhen vesz (!). *Megteszi tehát a vásárpénztárral egyetemben vagy közvetlenül vagy közvetve, a kényszerítő körülmények elűzésével, hogy a mézárásokkal követeltesse a fővárosnak és a vásárpénztárnak jövedelmező szerb behozatalt.*

Hát ez úgy gondoljuk eléggé világos és érthető beszéd, melyhez nekünk kevés hozzáadni való van. Tessék a fővárosnak megrendszabályozni a marhavásárpénztár ténykedéseit, tessék lemondani erről a fiskális-politikáról, melylyel valóságos elűldözötte a magyar tenyésztőket s akkor egy bizonyos átmeneti idő múlva — még a szerb behozatal elmaradása esetén is — nem lesz vágómarhahiány a fővárosi vágópiacon és nem lesznek exorbitans árak sem.

A husrágóság ügyében megindított mozgalom egyébként tovább folyik. Bizonyosra vehető azonban, hogy ennek nem sok eredménye lesz mindaddig, míg a főváros a fent vázolt bajokat meg nem szünteti. A husrágóság ügyében most vasárnap megtartott népgyűlés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

A gyűlés egybehívónak nevében Reisz Árpád mézárasmester üdvözölte a résztvevő közönséget. Indítványára elnökké Leszlauer Gyula mézárasmestert választották meg. Leszlauer Gyula szerint a hus drágulásának legelső csirája a nemrég volt magyarországi szárazság, egyik oka a szerb határzár, de legfőbb oka, hogy vannak olyan fővárosi intézmények, amelyek mesterségesen drágítják a húst. Ilyen intézmények a marhavásárpénztár és a vásárcsarnokok. (Főkiáltások: Le vele!) A vásárpénztár megalkotásánál az a szempont vezette az intéző köröket, hogy a vásárpénztár hasznára lesz a mézárásoknak, amennyiben a vásárlásokhoz szükséges pénzt olcsó kamat mellett előlegezi a mézárásoknak. A vásárpénztár azonban nem úgy működik, mint kezdetben tervezték. Amennyi költséggel jár ugyanis, hogy elveszi a mézárosok kedvét attól, hogy egyszerre több marhát vegyen, mint amennyire feltétlenül szüksége van. Az is nagy baj, hogy a vásárpénztár az egész ország területéről összevásárolja a vágómarhát, még pedig olyan áron, amelylyel a kereskedők nem tudnak versenyezni. A husrágóság egyik főoka tehát a vásárpénztárnál divó helytelen rendszer. Feltétlenül szükséges tehát, hogy a vásárpénztári intézményt gyökeresen reformálják, vagy teljesen megszüntessék. A vásárcsarnokok annyiban drágítják a húsárakat, amennyiben például a mézáróknak azért az elárúsító helyért, melyért a zöldségkereskedő havonta 8 forintot fizet, 32 forint 40 krajczárt kell fizetni. Ha a mézáros meg akar élni, e költségeket kénytelen áthárítani a fogyasztóra. A nyomaték nélkül való elárúsításra vonatkozólag azt jegyzi meg a szónok, hogy mért nem követelik a baromfi, vagy a halkereskedőtől, hogy csont nélkül adja el áruját! Visszautasítja azt a vádat, mintha a mézárások érdekében akarnák emelni a húsárakat. A szerb határzár óta olyan kevés a marha, hogy szinte megfizethetetlen. Ha ez még 5-6 hétig így marad, a fővárosi mézárások fele bezárhatja üzletét. A szónok szerint a kormányoknak nemcsak a főváros, de az egész ország érdekében az a kötelessége, hogy amíg a szerb határt megnyitják, tiltsa el az állatkivítelt.

Ezután Szerdahelyi Henrik dr. állatorvos beszélt. Fejtegette, hogy a polgárság megfelelő táplálkozása mily fontos nemzeti érdek. Részletesen fejtegette azután a szőnyegen levő kérdésnek a kereskedelmi szerződésekkkel való kapcsolatát és megoldási módokat röviden megokolva a következőket ajánlotta: 1. Oly törvényeket kell alkotni, melyek az állatlétszám nagymértékű emelését célozzák. 2. Szükséges a szabad állatforgalom, kapcsolatban az állategészségügy reformjával, gyors szállítással és a nagy vasúti tarifa és vizsgálati díj rendezésével. 3. Nagy vágóhidakat

kell felállítani s állandó állatvásárokat rendezni, kapcsolatban a melléktermények gyári feldolgozásával, vágóállatok biztosításával, husdeszillátorok létesítésével és a fogyasztási adók reformjával. A daractétellel való visszaélés megszüntetésére ajánlja a vágósúlyszázalék szerint való vételt, mely minden tekintetben kiegyenlíti a gazda és a fogyasztóközönség érdekeit. Beszéde végén követelte az 1899. évi XXX. t.-cz. pontos megtartását s indítványozta, kérjék meg a kormányt, hogy kivételesen intézkedjék aziránt, hogy a budapesti piacra hetenkint 2000-2500 szerbiai szarvasmarhát hozhassanak.

Bitner János, a hentesipartestület elnöke szerint a husrágóság egyik főoka az is, hogy a székesfőváros a hus feldolgozása körül igen nagy díjakat szed. A bajt gyökeresen csak a kormány vagy a főváros orvosolhatja. Reisz Árpád mézárasmester a fővárosi statisztikai hivatal adataival igyekezett igazolni, hogy a fővárosnak mily nagy jövedelme van a vásárpénztárból és a vásárcsarnokokból. A mézárásoknak — ugymond — a vásárpénztárnál a legkülönbözőbb czimeken nagy összegeket kell kifizetniük. Statisztikai adatokkal illusztrálta, hogy Budapesten keresztül milyen nagy az állatkivitel. A legutóbbi július 26-iki állatvásáron négyezer fölhajtott marha közül háromezer magyar volt. Innen a hus nagy ára. Reisz Árpád beszéde végén határozati javaslatot terjesztett elő. Ebben kimondják, hogy bizottságot választanak, melynek feladata lesz az illetékes körökkel érintkezésbe lépni és követelni a szegényebb néposztály élelmiszeri viszonyainak rendezését. Ha a népgyűlés által kiküldött bizottság az illetékes körökkel való tárgyalás után feladatának megfelelni nem tudna, újabb népgyűlést fognak tartani.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták és a bizottság tagjaivá megválasztották a következőket: Leszlauer Gyula, Schuberth Sándor, Fritz János, Varga József, Bitner János, Bokor Emil, Szerdahelyi Henrik dr., Svartz Ignác, Reisz Árpád és Bíró Ignác.

A gyűlés ezzel véget ért. A bizottság hétfőn este nyolcz órakor a Lipót-körút és Súlyom-utca sarkán lévő vendéglőben tartotta első összejövetelét. A bizottság előszörban a következő kérdések elintézésére fog eljáráni: 1. Az állatkivitel korlátozása. 2. A szerb határ megnyitása. 3. A darával való etetés eltörlése. 4. A növendékmарha levágásának korlátozása.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal
20 koronás bubaár	1349
Gazdatisztvi gyakorlati vizsgák	1354
Az idei termés	1355
A husrágóság	1355

Állattenyésztés.

A német gyapjuterelés fejlesztését célzó intézkedések	1350
---	------

Talajjavítás.

A békéscsabai szikes öntözött rét első öt üzemének eredményei II.	1351
---	------

Gazdasági építészet.

Ajánlható-e a kátrányos vagy az aszfalttétő-lemez új épületekre?	1352
Levelészekrény	1353
Vegyések	1356

Mezőgazdasági érdekképviselet. — Évzáró vizsga a sárvári országos m. kir. tejjgazdasági szakiskolában. — Uj mezőgazdasági szaklap. — Értekezlet az erdélyi kisbirtokos magyarság érdekében. — Friss szőlő értékesítése. — Tenyészállatdíjazások. — Komló-hírek. — Terményszállítások a hadsereg részére. — A somlyóhegyi szőlők pusztu-

lása. — Bács-Bodrog vármegye közigazdasági állapota. — Uj komlóúság magyar nyelven. — Luxuslovásár Brassóban. — Románia termése. — Filloxera zárlat. — Kertészeti kiállítás. — A zentai kiállítás

Kereskedelem, tőzsde

Mezőgazdasági érdekképviselet. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a mezőgazdasági érdekképviselet külsőben álló rendezése alkalmával véleménynyilvánításra kérte föl az ország valamennyi gazdasági egyesületét. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület az OMGE. kérése alapján legutóbb tartott igazgató-választmányi ülésében kimondotta: Az érdekképviseletet a kötelező társulás alapján az 1868. évi VI. törvény-cikkkel szervezett iparkamarák mintájára óhajtja szervezni. 2. A meglévő és alapítókével bíró országos jellegű gazdasági egyesületeket eddigi szerepükben meghagyni óhajtja. 3. Erdélyben lehetőleg csak egy, de legföljebb három gazdasági kamara létesítését javasolja. Az ez alapelvek szerint megszerkesztendő javaslatok és vélemény kidolgozására a választmány az elnökségtől Leszai Ferencz, Jakab László, Nagy Dezső, Csérey Lajos, Molnár Sándor és Szentkirályi Akos dr. tagokból álló bizottságot küldte ki.

Évzáró vizsga a sárvári országos m. kir. tejjgazdasági szakiskolában. Július hó 31-én tartották meg a sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskolában a felsőbb és kezelői tanfolyam hallgatói záróvizsgáit Szily Tamás országos tejjgazdasági felügyelő mint miniszteri biztos felügyelete alatt. A vizsgát Hajós István szakiskolai igazgató vezette, majd a többi tanárok is tettek kérdéseket. Az ifjuság nagyon szabatosan felelt meg különösen Szily Tamás miniszteri biztos által feladott gyakorlati kérdésekre. A szakiskola vezetése általában komoly és didaktikai szempontból nagyon kipróbált tanári testületre van bízva, akik a reá bízott kötelezettségüknek minden tekintetben megfeleleltek. A kezelői tanfolyam vizsgái után következett a felsőbb tanfolyam hallgatói vizsgája, hol egyesek a tejjkereskedelemből, tejjhigiénia és tejjbakteriológiából ki-tüntek. A felsőbb tanfolyamra ez évben a magyaróvári gazdasági akadémiát, a keszthelyi, kolozsmonostori és kassai gazdasági tanintézetet végzett hallgatók iratkoztak be. Magyarországon csak a sárvári tejjgazdasági szakiskolában adják elő a tejjhigiénia, mely ismereti az egészséges tejfélék és tejjtermékek készí-tési módját és eltartását, a tejfélék és tejjtermékek hamisítási módjait és felismerését s a tejjhamisítványok kihatását az egészségre, a tejfélék és tejjtermékek megromlását és felismerését s ártalmas voltukat az egészségre, a ragadós fertőző beteg állatnak tejét és ártalmas voltját, valamint a fertőző emberi betegségek terjedését a tej útján, a tejfélék és tejjtermékek forgalmának ellenőrzését, a gyermekek tejtermelését, a tejjtermékek és a mesterséges tejjpreparátumok (konzervált tej, homogenizált tej, fagyaszott tej, tejjpor stb.) mikénti elbírálását higiéniai szempontból.

Uj mezőgazdasági szaklap. A földmivelésügyi miniszterium hivatalos lapjának, a *Földmivelési Értesítőnek* július hótól kezdve állandó havi mellékleteként „Földmivelési Értesítő gazdasági szemléje” czimen uj szaklap jelen meg, amelynek célja a mezőgazdasági szakismeretek terjesztése, a földmivelésügyi tárcza keretén belül történt közérdekű intézkedések, a nap-nap után erősülő gazdatársadalmi mozgalmak ismertetése,

HEUCKE A.
GŐZEKÉI

mintaserü szerkezetben, anyaga és kivitele, munkaképessége felülmulhatatlan, mint egyetlen különlegességet gyártja

A. HEUCKE gőzekegyára,
HAUSNEINDORF, Magdeburgi kerület.

20 évi különlegesség. — 150 gépnél több szállítva. — Modern nagyságban állandóan raktáron. — Mindennemű kérdézősködések közvetlen Hausneindorf-ba intézendők, honnan minden felvilágosítást azonnal megadunk.

Ala
I
GA
Intern

községe szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítván, nevezett községek határát a földmivélségi miniszter rendeletével zár alá helyezték.

Kertészeti kiállítás. A József főherceg védnöksége alatt álló Országos Magyar Kertészeti Egyesület folyó évi október 13—19-ig és november 10—16-ig országos gyümölcs, szőlő és konyhakertészeti termékiállítását és kapcsolatosan krizantémum-kiállítást rendez. A kiállítást a városligeti iparesernokban tartják meg.

A zentai kiállítás. Az országos jellegű baromfi-, zöldség- és gyümölcskiállításra, mely az állami bevásárlásokon felül nagyobb szabású baromfivásárnak is ígérkezik, a kiállítók örvendetes módon jelentkeznek. A gazdakör a kiállítók díjazására érmeiken és okleveleken kívül a kistenyészőket és termelőket pénzbeli jutalomban is részesíti. A kiállításon, melyre a bejelentések augusztus hó végén zártak le, a keltetőgépeket, gyümölcsértékesítő kis kazánokat és aszalókemenczékét a rendezőség működésben fogja bemutatni s ezekről, valamint a baromfi-, zöldség- és gyümölcstermelésről a kiállítás területén szakemberek naponként szemléleti és gyakorlati előadásokat fognak tartani. A kiállítást szeptember hó 22-én Teleki Józsefné grófné védnök, a Baromfitenyészők Orsz. Egyesületének elnöke nyitja meg.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 K.-tól kezdve ad. Aki súlyos kamartot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhen. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körül teendő ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40, 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4°/o-os és 4¹/₂^o/o-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4¹/₂ százalékos kölcsönök egyik módját minden levonás nélkül készpénzben fizeti ki. **Parcellázásokról** az intézet minden tekintetben segítkezik. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

Napijelentés a gabonatözsdeéről. 1906. augusztus 7.

A mai készbuza-üzlet jó kínálatnál és mérsékelt vételkedvvel ismét lanyha irányzatú volt, összesen körülbelül 15,000 q. kelt el tíz fillérig alacsonyabb árnál.

Rozs nehézkes üzletmenetnél csendes, helybeni egyenértékre 11-80 K.-ig értékesíthető.

Takarmányárpa tartott budapesti egyenértékre azonnali szállításra 12 K.-ig helyezhető el.

Zab változatlan, helyben 12-70—13-40 K.-ig jegyez.

Tengeri nyugodt, helyben kocsióra rakva 12-50 K.-t kérnek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 800 mm. 81 k. 15 K. 25 f., 600 mm. 81 k. 15 K. 20 f., 100 mm. 81 k. 15 K. 10 f., 100 mm. 81 k. 15 K. 10 f., 500 mm. 81 k. 15 K. 25 f., 200 mm. 81 k. 14 K. 90 f., 100 mm. 81 k. 14 K. 80 f., 500 mm. 80-5 k. 15 K. 10 f., 100 mm. 80-5 k. 14 K. 80 f., 500 mm. 80 k. 15 K. 20 f., 500 mm. 80 k. 15 K. 20 f., 300 mm. 80 k. 15 K. 20 f., 1000 mm. 80 k. 15 K., 500 mm. 80 k. 15 K., 650 mm. 80 k. 14 K. 90 f., 100 mm. 80-5 k. 15 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 14 K. 90 f., 200 mm. 80 k. 15 K., 400 mm. 80 k. 14 K. 70 f., 150 mm. 80 k. 14 K. 90 f., 100 mm. 80 k. 14 K. 80 f., 600 mm. 79-5 k. 15 K. 05 f., 400 mm. 79-5 k. 15 K., 100 mm. 79-5 k. 14 K. 90 f., 100 mm. 79 k. 14 K. 50 f., 10° mm. 79-3 k. 15 K., 300 mm. 77 k. 14 K. 20 f.

T.-sztmiklósi: 600 mm. 80-5 k. 15 K. 20 f.

Pestmegyevidéki: 650 mm. 82 k. 15 K. 10 f., 100 mm. 80-5 k. 15 K., 200 mm. 80 k. 14 K. 70 f., 200 mm. 80-5 k. 14 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 14 K. 50 f., 1000 mm. 79-5 k. 15 K., 1000 mm. 79 k. 14 K. 75 f., 200 mm. 79 k. 14 K. 40 f.

Felsőmagyarországi: 250 mm. 77 k. 13 K. 10 f.

Zab: 200 mm. 12 K. 50 f., 100 mm. 12 K. 20 f. kpf.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1906. augusztus hó 7-én. A székesfővárosi vásárgazdaság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 144 szekér réti széna, 58 szekér muhar, 32 szekér zsupszalma, 10 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 8 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles stb.), 800 zsák szecska.

A forgalom élénk.

Árak fillérekben q.-ként a következők: réti széna 420—640, muhar 480—570, zsupszalma 340—400, alomszalma 290—360, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabosbüköny 520—560, lóhere 560—560, luczerna 520—520, köles —, sarju —, szalmaszecska 420—500. Összes kocsióra 260. Összes súly 312,000 kg.

Szeszüzlet.

A hét elején a szeszüzletben a forgalom nem volt nagyon élénk és a szeszárak változatlanul a legutóbbi zárlatjegyzés szerint záródnak. Elkelt finomított szesz adózva 141-50 K., adózatlanul 42-5 K. Élesztő szesz adózva 141-5 K., adózatlanul 42-5 K. nagyban gyér vételkedv mellett. Egy nagyobb tétel finomított szesz azonnali szállításra 39-5 K. kelt.

Denaturált szesz hordóval együtt kötésre 36—36-75 K. kelt el.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz e hét elején 35—38 K. volt ajánlva és több tétel ez áron szállítva is lett.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 38—38-50 K. Bécsi jegyzés 40-10—40-40 K. kont. nyersszeszért.

B u d a p e s t i j e g y z é s

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	38—38-50	
Finomított szesz adózva	141-50—142-50	
„ adózatlan	42-50—43—	
Élesztőszesz adózva	141-50—142—	
„ adózatlan	42-50—43—	
Nyersszesz adózva	138-50—139—	
Denaturált szesz	36-25—36-75	

Kicsinyben az ár 1 K.-val drágább.

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1906 augusztus hó 6.

Felhajtás összege:		Minőség szerint:	
Hizott és legelőmarhá-	drb	Hizott marha	drb
ban felhajtás	3645	Legelőmarha (Weidew.)	599
Csontozni való marhá-	1106	Csontozni való	1106
ban felhajtás	4751	Összesen	4751
Összesen	4751		
Eladatlan maradt	—		
Származási hely szerint:		Nem szerint:	
Magyarországi	3548	Ökör	3025
Galicz. s. bukovinai	151	Bika	943
Oszták tartomá-	1052	Tehén	535
nyokból	4751	Bivaly	248
Összesen	4751		

Árak (100 kilogrammonként, élősúlyban, koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	78—88—88—01	72—77	60—70
Galicziai hizott ökör	86—92—94—96	76—85	—
Tarka hizott ökör	86—93—94—98	76—84	72—75
Bikák	60—82—84—87	—	—
Hizott tehén	58—74	—	—
Legelőmarha	58—72	—	—
Csontozni való marha	60—70	—	—
Bivaly	48—62	—	—

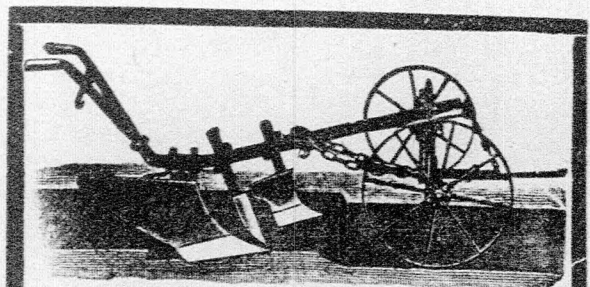
Irányzat: igen szilárd, prima- és jó középmarha ára a multheti, bikák ára a nagy kínálat folytán 2—4, kicsontozni való marháé szintén 2—4 K.-val hanyatlott.

Vásáron kívül közvetlenül a vágóhídra érkezett a lefolyt héten 698, a mult vesztégvásárra való felhajtás 20 darab.

Nemzetközi gabonapiacz 1906 aug. 4-től 1906 aug. 8-ig.

	Kelet	Effektív árak									Határidő	Határidős árak					
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chicago
Buza	7	15-20	16-91	17-50	17-50	20-92	21-80	14-66	13-40	17-59	Szept. 14-64 ²	16-91	20-52	21-42	14-66	13-40	
	3	15-55	16-91	17-50	17-50	20-80	21-92	14-90	13-62	18-03	Decz. 15-22 ³	17-19	20-64 ²	—	15-16	—	
Rozs	7	12-10	—	13-60	15-20	17-14	15-28	—	—	—	Szept. 12-32 ²	—	18-10	15-48	—	—	
	3	12-20	—	13-60	15-20	17-16	15-04	—	—	—	Decz. 12-82 ³	—	18-24 ²	—	—	—	
Zab	7	13-40	—	15-40 ^{uj}	18-70	20-92	—	—	—	—	Szept. 12-48 ²	—	17-94	15-04	—	—	
	3	14-20	—	15-40 ^{uj}	18-70	20-92	—	—	—	—	Decz. 13-14 ³	—	18-10 ²	—	—	—	
Tengeri	7	12-65	11-93	13-50	17-20	17-62	—	11-08	9-62	10-09	Szept. 12-40 ¹	12-04	15-10	—	11-08	9-62	
	3	12-65	11-93	13-60	17-45	17-34	—	11-12	9-62	10-09	Decz. 10-70 ¹	—	—	—	—	—	
Árpa	7	12-35	—	14-50	14-20	—	—	—	—	—	Szept. 10-94 ⁴	12-04	15-10	—	11-12	9-62 ¹	
	3	12-50	—	14-50	14-20	—	—	—	—	—	Decz. 12-56 ¹	—	—	—	—	—	

Jegyzet: 1) augusztus, 2) okt., 3) 1907 ápr., 4) 1907 május.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény-tetekkel, páncéllemezekkel

□ acél gerendelylet

☛ állítható szarvakkal, önvezetéssel. ☛

Többvasú ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek.

Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP.-lg. Ipari mozgonyok 100 HP.-lg.

Legjobb padlóviasz, vaselin,

(Törv. védve.) mindenféle minőségben kapható utánvétellel is Mo'nár Lajosnál, Budapest, IX. kerület, Köztelek-utca 8. sz. I. em. 4.

Éppen most jelent meg:

A borju

természetes és mesterséges táplálása, valamint felnevelése 1 éves koráig, tekintettel a gümökör elleni védekezésre. —

Gazdák számára írta:

Balogh Sándor.

Ára: 5.— korona.

Megrendelhető a "Patria"

r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest,

IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

Óceániarozs vetőmag

Eredeti mag után termelt, igen bő termésű, korán érő vetőmag kapható métermázsánként vevő zsákjaiban 16 korona árban, vecsési vasúti állomásra szállítva. Megrendelhető **Erzsébetmajori bérgazdaságban Vecsés** (Pest megye) vagy pedig **Guttman és Wahl uraknál Budapest, Bálvány-u. 26.** A rendelmeny összegének fele beküldendő, másik fele utánvétetik.

5548

Vetőmag-eladás.

Ömeltősága Zichy János gróf ur nagylángi gazdaságában eladó: eredeti mag után termelt **Hanna árpa** métermázsánként 20 korona, **Bahlsen-féle** 81. és 83. számú rendkívül bőtermő **Imperial buza** métermázsánként 18 korona, **Duppai és Milton zab** métermázsánként 18 korona, a vevő zsákjaiban ab Szabadbattyán vagy Abasárkeresztúr. Előjegyzést a vételár felének beküldése mellett elfogad az uradalmi felügyelőség, Nagyláng, Fejérmegye.

Hirdetmény.

A macsi uradalom ajánlja alábbi, kitünőnek bizonyult vetőmag buzait:

1. Kopasz (tar) buzát, mely különösen gazdag, televényes talajokon ad bő termést. Rendes hozama kat. holdankint 15—18 q. Az idei termés kat. holdankint 20 q.
2. Diószegi utántermelt vöröskalászu buzát. Rendes hozama kat. holdankint 14—15 q. Az idei termés kat. holdankint 18 q.
3. Mezőhegyesi fehérkalászu buzát. Rendes hozama 14—15 q. Az idei termés kat. holdankint 18 q.

Ára bármelyik fajta buzának vevő saját zsákjaiban Macs vasutállomáson átvéve 16 korona métermázsánként.

5541

A macsi uradalom intézősége.

Muraközi hidegvérű (nori) igás tenyészlovak

és választott csikók vásárlásánál segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. I-ső rendű referenciák rendelkezésre állnak! Czimem:

Idősb Heinrich Mór lóvásárló ügynöksége Csáktornya (Muraköz).

Sürgönczim! Heinrich Senior, Csáktornya.

Vetőmag-eladás.

Eredeti importált **Bordeaux buza** után termelt vetőmag, mely könnyű talajon is nagy termést ad; eladó métermázsánként 20 koronaért a vevő zsákjaiban ab Zalabéri állomás. Előjegyzést, a vételár felének beküldése mellett, a másik fele utánvétetik, elfogad: 5540

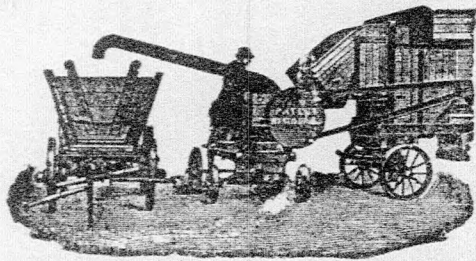
Uradalmi intézőség Mikosd per Zalabér.

Őszi vetésre ajánljuk, míg a készlet tart, az általánosan elterjedt

Diószegi óriási buzánkat,

mely gazdaságainkon ez évben is hektóliterenkint 82—83 kg. minőségi súlyt és katasztrális holdankint 15—16 métermázsát eredményezett. **Diószegi cukorgyár, Diószeg (Pozsonymegye).**

HÁZI KEZELÉS.

Jutányos árak.

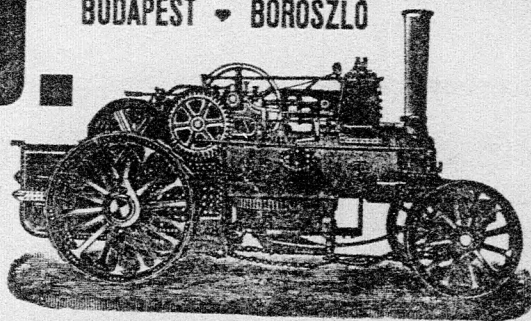
KEMNA J.

BUDAPEST • BOROSZLÓ

gőzeke- és gépgyáros ajánlja felülmúlhatlan gőzekeit, gőzutihengereit és gőzcseplőgéppel párosított szecs kavágóit.

Mindenmű felvilágosítással készséggel szolgál a magyarországi özégvezetőség.

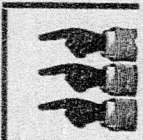
BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 8.

Előnyös beszerzési mód.

Megjelent!!!

A vadon termő gyógynövények

valamint a gazdasági melléktermékek gyűjtése és értékesítésének ismertetése.

Irta: PÁTER BÉLA.

Bolti ára diszes vászonkötésben 5 korona.

Azon meggyőződésben, hogy ezen kiadványunkkal hézagpótló könyvet adunk az érdekeltek kezébe, felkérjük, hogy azt az alanti megrendelő-jegy felhasználásával a kiadványainkat kezelő **"PÁTRIA" r.-t. könyvkereskedésénél** megrendelni sziveskedjék.

Hazafiúi tisztelettel

**Országos Magyar Gazdasági Egyesület
Könyvkiadó Vállalata.**

☛ Sziveskedjen kívágni és levelezőlapra ragasztva beküldeni. ☛

A "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésénél

**BUDAPEST,
IX., Üllői-ut 25.**

megrendelem utánvét mellett

1 pld.-ban „**A vadon termő gyógynövények**“
című könyvet **5.—** korona kedvezményes árárt.

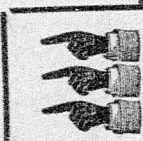
Lakhely:

u. p.:

alíírás.

Megjelent!!!

Elpusztíthatatlan minőségű juta, len- és kenderzsákok,

legtisztább magyar lenből készült vízhatlan vitorlavászon és juta **kazal, gép- és székertakaró**

ponyvák bármily nagyságban gyári áron,

kölcsönzsákok minden célra,

kölcsönponyvák vasuti kocsi, szekér, behordási, rostaal és repceponyvák és asztagtakaróhoz legmérsékeltebb kölcsöndíj ellenében; **kölcsön és vétele, vízmentes csököpenyek**

Hungária kétszer sodrott favéges kézi

kévekötelek. 130, 140 és 150 cm. hosszban. Minden anyag töltésére alkalmas **egyszer használt zsákok vétele és eladása:**

Nagel Adolf

zsák- és ponyvanagyrtár és kölcsön-intézetben **Budapest, V., Arany János-utca 10.**

Sürgönyozim **Nagel, Budapest.**
Vidéki telefon: 35-92.

Házinyultenyésztés és értékesítés.

Irta: **Andrássovich G.za**

2 korona 20 fillér előleg s beklüldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. Budapest, IX. ker., Köztelek.

Fiedler János

lenfonógára **Komárom, vesz**

nyers lenkórót

szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt **lenszalmát,**

fetszés szerinti mennyiségben és **elad eredeti (pernai)**

orosz lenmagot.

Szakácskönyvek!!

Hegyesi József: A legújabb házi cukrászati kézikönyve. Köve 3.— K. K. Könyvtár (Asztalok). Köve 3.—

Moderne kenyés, Gurmánd szakácskönyv, Irta Kovács Mátya; ára díszkötésben 5.—

Kugler Géza: Budapesti szakácskönyv és házi cukrászat. Számos képpel köve 6.—

Rézsi néni: Szegedi szakácskönyv. Eszernél több ételkészítési utasítással. Köve 4.—

St. Mihály József: Képes postai szakácskönyv. Saját sokszori kísérletek után érthetően és pontosan leírva. Köve 4.—

Özvegy Sándor Antalné Szegedi Klára: Rédei magyaralföldi szakácskönyv. 8.20

Zemplényi Szabó Antónia: Képes budapesti szakácskönyv. A magyar gazdaszszony házi kincstára orvimi függelékkel. Köve 4.—

Zilahi Ágnes: valdó magyar szakácskönyv. A befittekről szóló részével meg bővítve. Köve 2.80

Szilassy Julianna: Háziasztali könyv. Különböző jobb-nál-jobb étkek receptjeit. 4.—

Fenti Saszok és 72 fillér portó b. küldése esetén bérmentve küldi háromhavi "Patria" r.-t. könyvkiadóhivatala, Budapest, IX. Üllői-ut 26.

Világírtó szabadalom 18 államban.

Stádel-Torkos földmérő-taliga

kapható Stádel gépgyárban, Győrött.

Most jelent meg: A cukorrépa állati ellenségei

Irta: **Jablonski J.**

65 eredeti ábrával a szövegben.

3 korona 20 fillér előleges beklüldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" részv.-társ., Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Bonodor-folyadék

a legbiztosabb árnyékszék szagát huzamosabb időre rögtön eltávolítja. **Eleg-sulya 5 kg. csomag bérmentve 7.50 kor.** (Kielegendő egy évre) 1 kg. próbacsomag 2.50 K. Csomagolással, szállítás nélkül. **Szétküldés csak készpénzért vagy utánvéttel.**

Vezérképviselő: **FODOR FERENCZ** Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40. sz. 5321

Korai főzelek- és zöld-ségfélék termelése.

Irta: **Limbacher Károly.**

1 K 20 f előleges beklüldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. IX. Köztelek.

Jönnek a szociálisták.

Feltűnést keltő röpirat, kiadta a Magyar gazdaszöv. 25 fill. bélyegbeni beklüldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. IX., Köztelek.

Vétel

Szárított répaszeletet keresek őszi és téli successiv szállításra 10 vagonra. Szíves ajánlatokat kérek franco wágon Kisteronne, esetleg ab feladó állomás mellett. Címem Károlyi Beritlan, Mátránovák, Nógrád m. 3471

Magvételre vagy érbe keresek 6-800 holdas bir okot erdőséggel. Cím a kiadóban. 3482

Urasági tejet és teavajat bármily nagymennyiségben megvételre keresünk

Szántó Adolf és Társa BUDAPEST, István-ut 67.

Haldek

magnagykereskedése **Budapest, VII., Károly-körnt 9.**

Vesz

őszi búkkönyt, őszi borsót, szösös búkkönyt, nyári repcét, csomós ebirt, Szt-Jánosnapi rozstot, őszi árpát.

Bérlet

Gömör vármegyében 600 hold első minőségű birtok, mind szántó és rét, bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban. 3507

Keresetlek egy kb. 1500 hold minőségű talajjal, megfelelő lak- és gazdasági épületekkel, lehetőségg Bihar, Hajdu- és Szabolcs megyében ideit, esetleg jövő tavaszi átvételre. Cím a kiadóhivatalban. 3527

Birtok-bérlet!

Mindaddig okszerűen házilag kezelt és kellően felszerelt 4000 holdból álló

birtok

folyó évi októben 1-től 15 évre bérbeadó. Üzemben levő nagy mérvű szeszgyár, dohánytermelés, kényelmes urilak, mintaszertü gazdasági épületek. Csak közvetlen vállalkozóknak ad részletes felvilágosítást.

Velencei Zsigmond Budapest, VII., Izabella-u. 8.

16 e
Kállá
Bud
a leghírne
kézlelek.
T
jótállás
tánó
léser.
Ezen mot
kül magy
K
kítüno
mind
Bár
Zey
Olesó árák

szép
a n
mig
mét
állo
sziv
ma
por
ford

K
tábla
Tej
azon
álló
noku
dolgo
karm

Elad
Tejz
kaucz

Élő m
sőt szak
GUDE

MAG
BUD
Bud
Nagy

16 első díjjal és exaktáremmel kitüntetett

Kállai Lajos motorgyárában
 Budapest, VI., Gyár-utca 50. szám.
 a leghíresebb benzínmotorok, cséplő-
 készletek kaphatók.

Teljes
 állás ki-
 tűnő cséplő-
 készlet.

Ezen motorokat minden gazdasági engedély nélküli magá kezelteti szalmafedelés házak között is.

Kállai Lajos motoreszközökészletel
 kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében. Többek között:
 Baró Kemény József úrnál Maros-Németi,
 Zeykfalvi Zeyk Dániel v. főisp. úrnál Nagy-Ényed.
 Olcsó árak részlete.

Prof. Heinrich

vetőrozs

szépen fejlett, bőven termő, fagyálló a nyiri rozsszal együtt érő, kapható míg a készlet tart, vevő zsákjaiban métermázsánként a tornyospálcza állomásra szállítva 13 kor. Vevők sziveskedjenek **Reizman Herman gazdaságának központi irodájához Kisvárdá** fordulni.

5547

KRISTÁLY

ábravaj-termelő és kiviteli vállalat Csorna.

Tejcsarnok-kezelőt keres azonnali belépésre. Pályázó önállóan kezeli rába-csanaki tejcsarnokunkat, hol 4—500 liter tej feldolgozása és 30—40 yorkshirei takarmányozása teendője.

5545

Eladunk 50 drb 25 lit. tejkanlát.

Tejszövetkezetek vaját évi kötésre kaució letétele mellett megvesszük.

Élő nyulakat kétszer vagy háromszor jobban lehet értékesíteni, hogy ha azokat a helyett hogy ledöjtjük, élve befogjuk. Fogóhálókat, körülbelül 1500—2000 méter, egymint comagolást a befogási állomásra bérmentve küldöm, sőt szakembert is küldök, a ki a befogást vezeti és ellenőrzi. Ovadéki kívánatra.

GUDERA KÁROLY vadkiviteli cég, udvari szállító

WIEN VII/2. 5546

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK

ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAPEST (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:
 Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.
 Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

PEE

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

szárazanyagú festék készlet
 csokolára
 fára és vasra

LUTZ EDE és TÁRSA
 FESTÉKGYÁR
 BUDAPEST, VII. ORSÁG-UTCA 4.

Magyarország legtermékenyebb részén

nagyvárostól 2 km. távolságra fekvő tejgazdaságra berendezett 211 magyar holdas birtok, 60 drb fejős tehennel, takarmánnyal, juhokra, luczerna bikkány, folyó évi október 1-étől hosszabb időre bérbé adó. A birtok el van látva gazdasági épületekkel, kert közepén fekvő szép kényelmes urasági lakással. Bővebbet a kiadóhivatalban. Talsaja első minőségű kerítéssel. A közvetítők díjmentesek.

5544

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, IX., Köztelek.

Eredeti hollandi

tenyésztés- s tejelőteheneket, borjasokat, borjakat és tenyészbikákat

csakis elsőrendű állatokat szállítanak **D. Stoppelmann und H. van Zand** gazdák és marhaszállítók **Winschoten** (Hollandia).

Azon esetre, ha a t. gazda urak elsőrendű marháinkból megrendelni óhajtának, megrendelés jelenleg **Wien, 61., Hotel Kummer, Mariahilferstr. 71.** elfogadjatik.

Megjegyezzük, hogy nyáron legelőinken állandóan körülbelül 400 darab van. 5501

Elsőrendű referenciák rendelkezésre állanak.

Sovány sertés! Sertésveszén Átment 103 drb 3/4 éves ártány és miként róll koca eladó. Bővebb felvilágosítást ad Koncz Tamás m. kir. főerdész Lipca, Temesmegye. 3499

Schwarz József okányi gazdaságában eladó 8—10 db hással bívalyúzó és tehén, melyek vevő által a gulyában szabadon választhatók. Eziránt levelek Schwarz József ur okányi gazdaságához, utózendők. 3503

Értékesít húsfeleket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉ ELEMICZIKKÉ. Hordóbor-értékesítő osztály. Egetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetséget tagjai kedvezményben részesülnek. Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Vegyések

Gözeke tulajdonos elvállal Gszre 500—700 holdig jutányos árban bérzárását. Czin a kiadóhivatalban. 3525

Fakult bérkabátok fejtel len állapottan sötét színekre tartósan festetnek Haltenberger Béla ruhafestőgyárában, Kassán. 3516a

A Magyar gazdaszások és erdőtüsztek országos egyesülete ajánlja a földbírtokos és bérli uraknak állatkövelés eszközlyánál bejelenteni taglalt elhelyezése. Az ez ügyben való minden felvilágosítás és a közvetítés teljesen díjmentes.

Mezőgazdák és erdőszettek foglalkozók nyugdíjintézet. Ezekből biztosításokat: nyugdíjra, rokkantsági díjra és övegyi díjra, mezőgazdasági, erdőszetti és ezekkel rokon foglalkozásu egyének számára a legelősebb díjfelekkel, mert nem nyereszkedésre alakult vállalat. Kivánatra alapszabály díjtáblázattal és bővebb felvilágosításal szolgál az igazgatóság: Budapest, Köztelek, Úlló-ut 25 szám.

Eladás

Alkalmi zongoravétel Bösendorfer Schweighoffer Kern-Wirtl kiváló mesterek gyártmányú 200 forinttól feljebb. Pianinók 160 frt, új zongora vagy pianinó 250 frttól feljebb minden árban Zongora ezimbalomhangolások helyben és vidéken, szakavatott munkások által gyorsan olcsón eszközöztetnek. Reményi Mihály, A Magyar Zeneakadémia szállítója Bpest, Király-u. 58. 5472

Eladó 70 q idei termő biborheremag mintával és bővebb felvilágosításal szolgál uradalmi intézőség Mikosd, per Zalabér. Ugyanott keresetük 1300 kg. tiszta szeszűs bikkánymag vételre. 3411

Cséplőkészlet Robey-Newerley gyártmányú 8 lövegtől, jó állapotban eladó. Ára 2000 korona. Megtekinthető Domokos Jenő gazdaságában, Tisza-Várkony. 3397

Somogyzentmiklós-nagyfakos bérzárásában nagyobb mennyiségű koránkaszállható **621 bikkány** eladó, a mit minden házi állat szivesen fogyaszt. Ajánlatokat elfogad Dobos Richárd, Somogyzentmiklós. 3441

Eladó kb. 3000 mm ássa idei buzaszalma, 500 mm. ássa és 200 mm. zabszalma vevő prénével préselve. Gőzrép rendelkezésre áll. Czin a kiadóhivatalban. 3520

Juhtenyésztés mult és jelen irányairól.

Irta: **Dr. Rodiczky Jenő.**

Tartalmából kiemelendő: A gyapjuhasznu juhok tenyészítése; a fejős juh tenyészítése; a borjú tenyészítése.

3 korona 20 fillér előleges bektüldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" részv. t. gazdasági szakkönyvkereskedés Budapest, IX., Úlló-ut 25. (Köztelek.)

LEGYEK

istállóból, konyhából, mézszárszékéből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha **Légy-Bonoderral** meszeljük, (legjobb már tavaszkor), 1 kg. elegendő 25 □-méterre. 5 kg. leírással 6 korona, franko, utánvétellel. FODOR FERENCZ Budapest, VIII., Kőfalu-utca 40. sz. 3509

Magas csiraképessegi
 u
**biborhere-
 magot**
 szállít jutányosan

HALDEK
 magnagykereskedése
Budapest,
 VII., Károly-körut 9.

CSÉPLŐGÉPEK SZERKEZETE ÉS KEZELÉSE

- ezimű könyv, mert
1. kimerítően tárgyalja a hazánkban használt és elterjedt cséplőgépeket;
 2. kiterjed a cséplőgépek minden egyes részére;
 3. minden egyes résznek kezelésére beható utasítást ad;
 4. bármely cséplőgép kezelésére kioktat;
 5. a szerkezetekről és minden részről külön nagyon világos ábrákkal szolgál;
 6. a különleges cséplések összes válfajait ismerteti;
 7. a könyv egész tartalma gyakorlatias irányu, minden sora a gyakorlatból van véve és annak van szánya;
 8. páratlan jó tanácsadó minden bajban, mely a gép körül előfordulhat;
 9. a könyv utmutatásának követése mellett minden géptulajdonos nagy megtakarítást érhet el.

A könyvet 6 kor. 50 fillér előleges bektüldése ellenében bérmentve küldi a

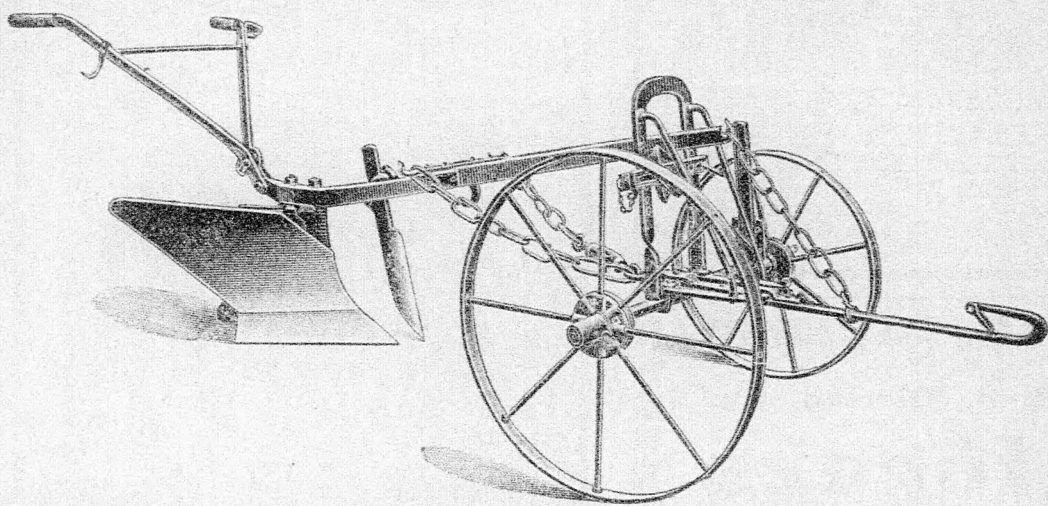
"Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése BUDAPEST, IX., Úlló-ut 25.

Szent Iván rozs

tejelésre a legjobb zöld takarmány, kaszálható őszszel és tavasszal, vetendő augusztus hó derekán, eladó száz kilonkint zsákostul 16 koronáért ab vasutálomás Bieske. 3509

Gróf Esterházy gazdaságában, Csákvár.

ACZÉL EKÉK.

Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen aczélanyagból, pánczél aczélkormányokkal, tégelyaczélból készült ekefejjel

egyes egyetemes és többvasu ekéimet,

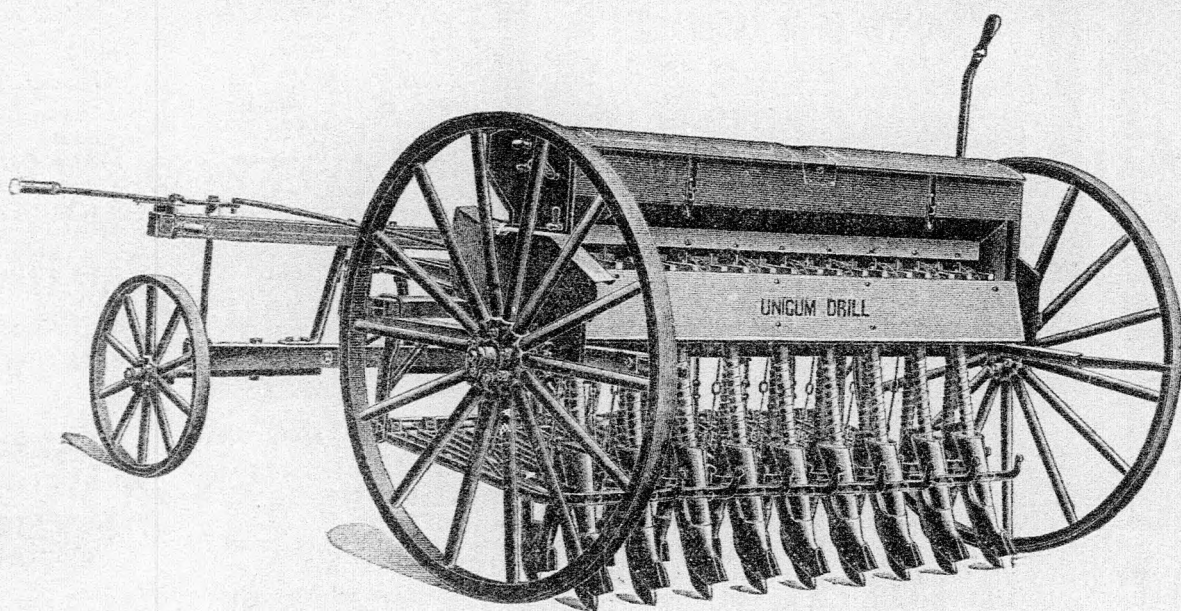
valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az "UNICUM-DRILL"

**vetőgépek iránt
gazdatársainál.**

Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint **26000** darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Hír
min

Be

Bet

Kertés

ros mel
a gyümö
konyha-
tet öke
ványma
nyezme
László
lett kü

Tehene

szertén
szodozás
venne,
thali teh
1-én me
czlóra fe
Domahid
megye

Értelme

resgarda
való telep
családok,
hasznoló
éven át
nyitvány
költsége
ványok
vessze a
Janos gar
Czeglódré
kőszépen
Arpa, 2
burgonyá
télén-nyá
rolatának
déb tyuk
szellő, a
léshöz is

A mon

1907 janu
Szerény
lárú egy
és hírlap
termelés
gyobb gar
gyakorlat
küldjék bi
kat, mely
detnek, G
norra, Sz
eselőn utk
mag.

Ispáni

áll
ter
megyel ur
hatnak töl
bíró irodal
tas, erélye
vallára v
szadalmaz
nem felel
nem térít
leg irt pály
zonnyvány
lyek vissz
Kótal Fer
hoz küld
u. p. Mony

A veszpr

sedett egy
lyázatot h
kik gazd.
sőbb gazd
jeles siker
tonai kötele
tesl évük le
tettek, vagy
alól felmen
valamely
gyakorlatot
reszeztinek
bizonyítván
kaptalanhoz
felügyelő
küldendők
állás októbr
el. Személy
szüksége,
tartozik ma
kinevezés
időre szól,
végzése után
illető. Az u
Ügyelőség.

Gazdasági

évi szeptemb
uradalomban
590 kor. köve
élelmiszert
kás, fűtés és
vántatik a t
minősítés, m
letes, német
bírdás és a
sége elgőt
pályázatok
íván uradal
sége Barany
küldendők.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével
hajlandó vagyonok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez
Érdeklődők kéretnek, hogy alatti címemhez forduljanak.
gőszántási vállalkozó
WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

TIP!

Istállókban nélkülözhetetlen
a **Tip légyapír.**

Egy-egy légyapír 1000 legyet fog,
mely nem dobandó el, baromfinak
kitünő takarmány. 100 drb 4 kor.

Detsinyi Frigyes
Budapest, V., Marokkói-utca 2.

A nevezett légyapírt több gazdaságban sikerrel kipróbáltam és legmelegebben ajánlhatom.
Wahl Ferencz, jár. állatorvos,
Monor.

ÚRLREZSŐ
SERTÉS BIZOMÁNYOS
BUDAPEST,
VIII., Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

Telefon 97-05.

Telefon 97-05.

Értesítés.

A közös hadügyminiszterium 1906 július 21-én
Abt. 13,1121. sz. a. kelt leirata szerint

a lábbelit és a különféle bőrnemű felszerelési cikkeket

a cs. és k. hadsereg számára kisiparosoknál szándékozik beszerezni.

Az ajánlatok a kereskedelmi és iparkamarákhoz nyújtandók be.

A közelebbi adatokat a »Budapesti Közlöny« című hivatalos lapban 1906 július 31-én teljes tartalma szerint közzétett hirdetés foglalja magában, a mely ezenkívül a katonai területi parancsnokságok hadbiztosságainál, a brünni, budapesti, grazi és wieni (kaiser-ebersdorfi) katonai ruhatáraknál és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál is megtekinthető.

Budapest, 1906 július 28.

A 4. hadtest cs. és k. hadbiztossága.

5538

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

A szegedi kenderfonógyár r.-lárs. Szeged

ajánl a legjutányosabb árban

gőzeke sodronyköteleket

a legjobb valódi angol tégelyacél-sodronyból. Ugyanott mindennemű

gazdasági kötélárak, kenderzsákok stb.

a legelőnyösebben beszerezhetőek.

5401

HEINRICH-féle vetőrozsrá

augusztus-szeptemberi szállításra előjegyzést elfogadok. Ezen rozs 6-soros, 210—220 cm. hosszú szalmája megdőlésnek ellenáll. Hozama 1905-ben holdankint 16 q (a vetőmag 21-szerese) volt. Ára vevő zsákjaiban 100 kg.-kint ab Markus-falu 30 korona, 10 q-n felül rendelésnél 28 korona.

Megrendelés esetén a rendelmény összegének fele beküldendő, másik fele utánvétetik.

Dr. Bernolák Károly Haraszt, Szepesmegye.

5448

Mezőgazdasági Áruhitelbank R.-Társ.

Budapest, V., Báthory-utca 5.

Bankosztálya: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak kölcsönöket, kezességi hiteli nélkül.

Áruosztálya: mindenmű **műtrágyák**

(kartellen kívül) u. m. superfosfát, thomassalak, chilisalétrom, káinit, kaliszó, valamint az összes erőtakarmányok eladásával foglalkozik.